

Lagrådsremiss

Ändringar i växtskyddslagen

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 8 maj 2013

Eskil Erlandsson

Mats Wiberg
(Landsbygdsdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att det i växtskyddslagen (1972:318) ska införas nya bemyndiganden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om åtgärder för att kartlägga, fastställa frihet från samt kontrollera spridning av nya och sedan tidigare inte reglerade växtskadegörare. Bemyndigandet möjliggör ett förbättrat genomförande av rådets direktiv om skyddsåtgärder mot att växtskadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska också få meddela föreskrifter om egenkontroll för företag vars verksamhet är sådan att den kan innebära en växtskyddsrisik.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska i det enskilda fallet få besluta om att avlägsna eller ogiltigförklara ett sundhetsintyg för växter eller växtprodukter om det finns brister i det. Vidare ska regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om användning, behandling eller förstöring av växter eller växtprodukter om det finns brister i eller saknas sundhetsintyg för dem. Dessa bemyndiganden ger möjlighet till ett förbättrat genomförande av de regler som följer av internationella åtaganden genom FAO:s internationella norm för växtskyddsåtgärder nr 15 (ISPM 15).

Det föreslås vidare att överträdelser av föreskrifter om åtgärder som avser nya och sedan tidigare inte reglerade skadegörare samt om åtgärder vid brister i eller avsaknad av sundhetsintyg straffbeläggs. Vidare straffbeläggs obehörigt utfärdande av sundhetsintyg och överträdelser av föreskrifter om villkor för sådant utfärdande. Straffskalan ska vara böter.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2013.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318).....	4
3	Ärendet och dess beredning	10
4	Gällande rätt.....	10
4.1	EU-rätt.....	10
4.2	Andra internationella åtaganden.....	12
4.3	Svensk rätt	13
5	Överväganden och förslag	14
5.1	Definitionen av växtprodukt och ISPM 15.....	14
5.2	Åtgärder mot växtskadegörare	15
5.3	Sundhetsintyg.....	17
5.4	Egenkontroll.....	22
5.5	Straffbestämmelser	24
6	Konsekvenser av regeringens förslag.....	28
6.1	Definitionen av växtprodukt (avsnitt 5.1).....	28
6.2	Åtgärder mot växtskadegörare (avsnitt 5.2)	29
6.3	Sundhetsintyg (avsnitt 5.3).....	29
6.4	Egenkontroll (avsnitt 5.4).....	30
6.5	Straffbestämmelser (avsnitt 5.5).....	33
7	Författningskommentar	34
Bilaga 1	Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen	38
Bilaga 2	Sammanfattning av promemorian Ändringar i växtskyddslagen (Ds 2012:38).....	60
Bilaga 3	Promemorians lagförslag	62
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna.....	68

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318).

2 Förslag till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om växtskyddslagen (1972:318)
dels att rubriken närmast före 3 § ska utgå,
dels att 1, 3, 5, 5 a, 7, 7 a, 10 och 11 §§ samt rubriken närmast före 1 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen närmast före 4 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Anmälningssplikt”,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 6 b §, samt närmast före 5 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Inledande bestämmelser

I denna lag *förstås* med
växt: levande växt eller levande växtedel, inklusive fröer,
växtprodukt: produkt av växtursprung som inte är en växt enligt denna lag och som *har*

1. karaktär av en råvara, eller
2. genomgått en enklare bearbetning,

växtskadegörare: art, stam, eller biotyp av växt, djur eller patogen som är skadlig för växt, växtodling eller växtprodukt.

Vad som avses med växt enligt lagen anges närmare i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillämpningsområde

1 §²

I denna lag *avses* med
växt: levande växt eller levande växtedel, inklusive fröer,
växtprodukt: produkt av växtursprung som inte är en växt enligt denna lag och som

1. *har* karaktär av en råvara, eller
2. *har* genomgått en enklare bearbetning,

växtskadegörare: art, stam, eller biotyp av växt, djur eller patogen som är skadlig för växt, växtodling eller växtprodukt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med växt och växtprodukt enligt lagen.

3 §³

Bekämpning enligt denna lag får ske i fråga om växtskadegörare

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

¹ Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 169, 10.7.2000, s. 1, Celex 32000L0029), senast ändrad genom kommissionens direktiv 2010/1/EU av den 8 januari 2010 om ändring av bilagorna II, III och IV till rådets direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EUT L 7, 12.1.2010, s. 17–20; 32010L0001).

² Senaste lydelse 2006:808.

³ Senaste lydelse 2006:808.

vilka anges i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Sådan föreskrift får meddelas endast *beträffande* växtskadegörare som allvarligt kan skada växtodling, skog, annan mark eller lager av växter eller växtprodukter.

Om det finns synnerliga skäl, får den myndighet som regeringen bestämmer meddela beslut som avses i 5 § utan hinder av första stycket. Sådant beslut får gälla högst tre månader.

meddela föreskrifter om vilka växtskadegörare som åtgärder enligt 5 och 5 a §§ får vidtas mot. Sådana föreskrifter får meddelas endast när det gäller växtskadegörare som allvarligt kan skada växter, växtprodukter, växtodlingar, skogar eller annan mark.

Trots första stycket får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller beslut som avses i 5 och 5 a §§, om det finns särskilda skäl. Sådana föreskrifter och beslut som avses i 5 § ska vara tidsbegränsade.

Åtgärder

5 §⁴

För att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare, som omfattas av föreskrift enligt 3 § första stycket, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

1. förelägga fastighetsägare eller nyttjanderättshavare att *vidtaga åtgärd* för bekämpning av växtskadegörare på fastigheten,

2. *förordna* om smittrening av lokal, redskap, transportmedel eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare,

3. *förordna* om smittrening eller förstöring av växt eller växtprodukt eller förpackning till växt eller växtprodukt eller om begränsning i rätten att använda växt eller växtprodukt eller *sådan förpackning*,

4. förbjuda sådd eller plantering av växt,

5. meddela föreskrifter om odling eller skörd av växt,

6. förbjuda eller föreskriva villkor för införsel, utförsel eller

För att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare får, om de förutsättningar som anges i 3 § är uppfyllda, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

1. förelägga fastighetsägare eller nyttjanderättshavare att *vidta åtgärder* för bekämpning av växtskadegörare på fastigheten,

2. *besluta* om smittrening av lokaler, redskap, transportmedel eller andra föremål som kan hysa växtskadegörare,

3. *besluta* om smittrening eller förstöring av växter eller växtprodukter eller *förpackningar* till växter eller växtprodukter eller om begränsning i rätten att använda växter eller växtprodukter eller *sådana förpackningar*,

4. förbjuda sådd eller plantering av växter,

5. meddela föreskrifter om odling eller skörd av växter,

6. förbjuda eller föreskriva villkor för införsel, utförsel eller

⁴ Senaste lydelse 2006:808.

bortförande, innehav eller annan hantering av *växt*, *växtprodukt*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare,

7. *vidtaga* eller föreskriva *annan åtgärd* i fråga om *enskilds* egendom *som finnes oundgängligen påkallad*.

Åtgärd som avses i första stycket 2, 3 eller 7 får verkställas genom *myndighets* försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlåta till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person att i samband med införsel av växter, växtprodukter, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare besluta om sådana åtgärder som avses i första stycket 1–3. *Sådan överlåtelse* får även avse beslut om förbud eller villkor för införsel av eller bortförande av *växt*, *växtprodukt*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare i enlighet med *vad som anges i första stycket 6*.

bortförande, innehav eller annan hantering av *växter*, *växtprodukter*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare,

7. *vidta* eller föreskriva *andra nödvändiga åtgärder* i fråga om *enskildas* egendom.

Åtgärder som avses i första stycket 2, 3 eller 7 får verkställas genom *myndighetens* försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlåta till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person att i samband med införsel av växter, växtprodukter, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare besluta om sådana åtgärder som avses i första stycket 1–3. *Överlåtelsen* får även avse beslut om förbud eller villkor för införsel av eller bortförande av *växter*, *växtprodukter*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare i enlighet med första stycket 6.

5 a §⁵

För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare *enligt 3 § första stycket* får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer

1. meddela föreskrifter om att den som odlar växter eller handlar med växter eller växtprodukter *skall* anmäla verksamheten till viss myndighet och föra anteckningar om verksamheten,

2. meddela föreskrifter eller i det

För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare får, *om de förutsättningar som anges i 3 § är uppfyllda*, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

1. meddela föreskrifter om att den som odlar växter eller handlar med växter eller växtprodukter *ska* anmäla verksamheten till *en* viss myndighet och föra anteckningar om verksamheten,

2. meddela föreskrifter eller i det

⁵ Senaste lydelse 2006:808.

enskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning av *växt, växtprodukt*, jord eller annat odlingssubstrat, mark, *lokal*, transportmedel, *förpackning*, redskap eller *annat* föremål som kan hysa växtskadegörare.

Åtgärd som avses i första stycket 2 kan verkställas genom myndighets försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person överlåta att i enskilda fall besluta om provtagning eller undersökning enligt första stycket 2.

enskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning av *växter, växtprodukter*, jord eller annat odlingssubstrat, mark, *lokaler*, transportmedel, *förpackningar*, redskap eller *andra* föremål som kan hysa växtskadegörare *samt om undersökning av sundhetsintyg*.

Åtgärder som avses i första stycket 2 får verkställas genom myndighetens försorg.

6 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för företag som för exportändamål använder, producerar eller behandlar växtprodukter av trä som kan hysa växtskadegörare att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll.

7 §

Underlåter någon att fullgöra skyldighet som ålagts honom med stöd av 5 §, kan myndigheten låta verkställa åtgärden på den försumliga bekostnad.

Om någon inte fullgör en skyldighet som han eller hon har förelagts att utföra med stöd av 5 eller 7 a § andra stycket, kan myndigheten låta verkställa åtgärden på hans eller hennes bekostnad.

7 a §⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sundhetsintyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även

1. i det enskilda fallet besluta om att avlägsna eller ogiltigförklara ett sundhetsintyg om det finns brister i intyget, och

2. meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

⁶ Senaste lydelse 2006:808.

användning, behandling eller förstöring och andra liknande åtgärder när det gäller växter, växtprodukter eller andra föremål som kan hysa växtskadegörare om det finns brister i eller saknas ett sundhetsintyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att utfärda *sådant* sundhetsintyg som krävs vid *handel med växter eller växtprodukter eller vid utförsel* av växter eller växtprodukter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att utfärda sådant sundhetsintyg som krävs vid *förflyttning inom Europeiska unionen och export* av växter eller växtprodukter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för ett överlämnande som avses i tredje stycket.

10 §⁷

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. inte gör anmälan enligt 4 §,
2. inte följer ett föreläggande eller bryter mot en föreskrift eller ett förbud som har meddelats med stöd av 5, 5 a, eller 7 a §, eller
3. åsidosätter skyldighet enligt 6 §.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. inte gör anmälan enligt 4 §,
2. inte följer ett föreläggande eller bryter mot en föreskrift eller ett förbud som har meddelats med stöd av 5, 5 a, eller 7 a §,
3. åsidosätter *en* skyldighet enligt 6 §, *eller*
4. *utfärdar sundhetsintyg utan att ha fått uppgiften överlämnad till sig enligt 7 a § tredje stycket.*

11 §⁸

Statens jordbruksverks beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett enskilt kontrollorgan.

Jordbruksverket för det allmännas talan *hos* allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade be-

Beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Jordbruksverket för det allmännas talan *i* allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade be-

⁷ Senaste lydelse 1995:364.

⁸ Senaste lydelse 2006:808.

slutet har meddelats av ett enskilt kontrollorgan.

slutet har meddelats av ett enskilt kontrollorgan.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som har meddelats med stöd av 5, 5 a *eller* 7 § gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

Beslut som har meddelats med stöd av 5, 5 a, 7 *eller* 7 a § *andra stycket* gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2013.

3 Ärendet och dess beredning

Statens jordbruksverk lämnade i september 2007 till Jordbruksdepartementet ett förslag till ändringar i växtskyddslagen (1972:318). Regeringen beslutade i december 2010 att ge Jordbruksverket i uppdrag att ta fram ett prioriterat förslag. Detta uppdrag redovisades den 24 mars 2011 genom Jordbruksverkets rapport (dnr 20-12328/10). Rapporten innehåller förslag som syftar till ett tydligare och förbättrat genomförande av FAO:s internationella norm för växtskyddsåtgärder nr 15 (International Standards for Phytosanitary Measures, ISPM 15) och rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att växtskadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 169, 10.7.2000, s. 1, Celex 32000L0029). Angående direktivet se bilaga 1. Vidare innehåller rapporten förslag om införande av regler om egenkontroll.

En departementspromemoria, Ändringar i växtskyddslagen (Ds 2012:38) har tagits fram inom regeringskansliet. Till grund för promemorian låg de av Jordbruksverket i rapporten redovisade förslagen. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorians lagförslag har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Landsbygdsdepartementet (dnr L2013/2466/RS).

4 Gällande rätt

4.1 EU-rätt

Växtskyddsdirektivet

Huvuddirektivet på växtskyddsområdet är rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen, nedan direktivet. Direktivet harmoniserar medlemsstaternas lagstiftning på växtskyddsområdet. Till direktivet är fogat nio bilagor som innehåller tekniska bestämmelser.

Direktivet innehåller huvudsakligen bestämmelser som anger syfte, definitioner och ramar för växtskyddskontroller och andra åtgärder för att motverka introduktion av växtskadegörare, utrota förekommande angrepp eller om detta inte är möjligt hindra vidare spridning av växtskadegörare. Skadegörare på växter och växtprodukter hanteras i en föränderlig omvärld och gemenskapen måste snabbt kunna vidta adekvata åtgärder. Direktivet ger ett sådant utrymme genom att bemyndiga kommissionen att utfärda kompletterande lagstiftning. Kommissionen har utfärdat en rad tillämpningsdirektiv och beslut som bl.a. inkluderar nödåtgärder mot för EU nya skadegörare.

Direktivet skiljer mellan skadegörare som inte har påvisats i gemenskapen, skadegörare som endast finns i en begränsad del av gemenskapen och skadegörare för vilka det finns särskilda skyddsintressen i specifika områden inom gemenskapen. En medlemsstat eller del av sådan stat kan i det senare fallet få status av skyddad zon för en viss skadegörare som den bevisligen är fri från, och därmed möjlighet att ställa striktare krav, exempelvis vid införsel av växter och växtprodukter. Förteckningen över reglerade växtskadegörare uppdateras fortlöpande.

Enligt artikel 1 gäller direktivets skyddsåtgärder mot introduktion av skadegörare på växter eller växtprodukter till medlemsstaterna från andra medlemsstater eller från tredjeland. Medlemsstaterna ska utse en ansvarig central myndighet för sådana frågor som faller under detta direktiv.

I artikel 2 definieras flera centrala begrepp, däribland växt, växtprodukt och skadegörare. I artiklarna 3–5 finns bestämmelser om att medlemsstaterna ska förbjuda införsel till sina områden av vissa skadegörare samt växter och växtprodukter som särskilt anges i bilagorna till direktivet. I artiklarna 10 och 11 finns bestämmelser om växtpass. Det är ett dokument som ska åtfölja vissa växter och växtprodukter vid handel på den inre marknaden och vid andra förflyttningar inom eller mellan medlemsstater. Växtpasset krävs för ett begränsat antal växter och växtprodukter som utifrån risken att sprida växtskadegörare bedöms som särskilt riskabla. Växtpasset intygar att växterna eller växtprodukterna ingått i ett officiellt system för kontroll och är fria från allvarliga växtskadegörare. För växter som inte uppfyller kraven anges åtgärder för att hindra spridning av skadegörare. Bestämmelserna om växtpass gäller i huvudsak för den yrkesmässiga handeln med växter och växtprodukter, men för vissa växtslag, exempelvis utsädespotatis, gäller kraven även för förflyttningar som utförs av privatpersoner. För växter och växtprodukter från tredjeland ligger ansvaret för utfärdande av växtpass på medlemsstatens officiella myndighet, i anslutning till importkontrollen. För växter och växtprodukter med ursprung i gemenskapen får växtpassen utfärdas av producenter som är registrerade och som kontrolleras av den officiella myndigheten.

Bestämmelser om offentlig kontroll finns i artiklarna 6, 12 och 21. Enligt artikel 6 ska medlemsstaterna utöva offentlig kontroll över de växter som omfattas av krav på växtpass. Kontrollen ska omfatta producenter som registrerats i enlighet med direktivet och den ska säkerställa att växterna inte är angripna av allvarliga växtskadegörare. Under vissa förutsättningar får medlemsstaten undanta viss lokal omsättning från kontrollen. Enligt artikel 12 ska medlemsstaterna även organisera officiella stickprovskontroller på platser där växter som omfattas av krav på växtpass produceras, lagras, förflyttas och försäljs. Kontrollerna ska säkerställa att direktivets krav uppfylls avseende främst växternas sundhet och de växtpass som ska åtfölja växterna. Om kraven inte uppfylls får offentliga åtgärder vidtas enligt artikel 11 för att förhindra spridning av skadegörare. Enligt artikel 21 får kommissionen låta utföra kontroller i samarbete med växtskyddsmyndigheten i medlemsstaten. Dessa kontroller ska säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av direktivet i medlemsstaterna.

I artiklarna 13, 13a, 13b, 13c, 13d och 13e finns bestämmelser om offentlig kontroll i samband med import. Enligt artikel 13 ska importerade sändningar med reglerade varor kontrolleras för att säkerställa att direktivets krav uppfylls avseende växternas sundhet och de sundhetsintyg som ska åtfölja växterna. Artikel 13a ger också krav angående sändningarnas tullmässiga status. Artikel 13a ger närmare anvisningar om importkontrollen och för sundhetscertifikaten. Artikel 13b handlar om samverkan med tullmyndigheten, transitering av sändningar samt importkontroller som äger rum i avsändarlandet. Den ger också möjlighet till undantag från kraven för små kvantiteter, material för vetenskaplig verksamhet samt för bearbetning av importerade varor i gränsområden. Artikel 13c ger anvisningar om tulldeklaration och förhandsanmälan av sändningar. Artikel 13c ger också krav på sådana inspektionsplatser, regler för EU-bidrag till deras utrustande samt krav på att medlemsstaterna listar dessa inspektionsplatser och meddelar kommissionen. Artikel 13c listar offentliga åtgärder som ska vidtas avseende sundhetscertifikat och växter, växtprodukter m.m. när en sändning inte uppfyller direktivets krav, samt hur avvikelser ska meddelas kommissionen och ansvarig myndighet i ursprungslandet. I artikel 13d finns bestämmelser angående avgifter för importkontroll. Artikel 13e ger anvisningar för utformningen av sundhetscertifikat.

I artikel 16 finns bestämmelser angående angrepp av allvarliga växtskadegörare som tidigare inte påvisats i medlemsstaten. Medlemsstaten ska meddela varje sådant angrepp av en ny växtskadegörare till kommissionen och de andra medlemsstaterna. Medlemsstaten ska också vidta alla nödvändiga åtgärder för att utrota skadegöraren, eller om det inte är möjligt, förhindra vidare spridning av skadegöraren. Medlemsstaten får vidta nödvändiga nationella nödåtgärder och upprätthålla dem tills kommissionen granskat situationen och antingen beslutat om gemensamma nödåtgärder eller beslutat att medlemsstaten ska upphöra med sina nationella åtgärder.

4.2 Andra internationella åtaganden

Internationella normer för växtskyddsåtgärder

Internationella normer för växtskyddsåtgärder finns bl.a. genom standarder, riktlinjer och rekommendationer från Världshandelsorganisationen (WTO) genom överenskommelsen om tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures, SPS-avtalet). Normerna har antagits under Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (Food and Agriculture Organization, FAO) av CPM (Commission on Phytosanitary Measures), som är det styrande organet för den internationella växtskyddskonventionen (International Plant Protection Convention, IPPC). Sverige har tillträtt den nämnda konventionen. Nu aktuella normer är i sig inte bindande regler, utan blir det först när konventionsparterna genomför dem i sin lagstiftning.

FAO:s internationella norm för växtskyddsåtgärder nr 15, Riktlinjer för reglering beträffande träförpackningsmaterial i internationell handel

(International Standards for Phytosanitary Measures, Regulation of wood packaging material in international trade, ISPM no 15, 2009) är en internationell standard för träemballage som används i internationell handel med varor. Normen beskriver växtskyddsåtgärder som minskar risken för introduktion och spridning av allvarliga växtskadegörare vid användning av träemballage. Normens krav på åtgärder inkluderar olika metoder för att behandla träet så att skadegörare dödas och märkning av behandlat emballage på sådant sätt att det företag som utfört behandlingen kan spåras. Endast träemballage som behandlats enligt normen får märkas med IPPC:s logotyp, som ska erkännas som sundhetsintyg av importerande länder. Konventionsparter ska ha system som säkrar att märkt träemballage har behandlats enligt normens krav. År 2009 reviderades normen och bl.a. infördes bestämmelser för reparation och återuppbyggnad av träemballage för att säkra att endast behandlat och märkt trä används alternativt att hela träemballaget behandlas på nytt och märks om.

Träemballaget kan utgöras av enskilda trästycken (stödjevirke) eller träemballage som sammansatts av flera trästycken, såsom pallar, pallkragar, packlådor och kabeltrummor. EU har, när det gäller import från tredjeland infört kraven i ISPM 15 från och med den 1 mars 2005 genom Kommissionens direktiv 2004/102/EG av den 5 oktober 2004 om ändring av bilagorna II, III, IV och V till rådets direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att växtskadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 309, 6.10.2004, s. 9). Genom Sveriges tillträde till IPPC finns en skyldighet att beakta kraven i ISPM 15 även vid export. Även enligt SPS-avtalet ska tillgängliga internationella standarder följas, för att tillgodose principen om harmonisering i syfte att underlätta handeln. Sverige har således en skyldighet att beakta normens krav bl.a. när det gäller träemballage som tillverkas, repareras eller återuppbyggs i Sverige.

Den nationella växtskyddsmyndigheten i det importerande landet har enligt ISPM 15 en skyldighet att underrätta motsvarande myndighet i exportlandet eller tillverkningslandet vid fynd av växtskadegörare i träemballage, bristande märkning eller andra avvikelser från normens krav.

4.3 Svensk rätt

Växtskyddslagen (1972:318)

Bestämmelser om växtskydd finns i växtskyddslagen (1972:318) och i förordningen (2006:817) om växtskydd m.m. Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att växtskadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen samt kommissionens tilläggsdirektiv på området är genomförda i växtskyddslagen och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Syftet med bestämmelserna är att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare som allvarligt kan skada sådana växter som omfattas av lagen. För att kunna åstadkomma detta finns i lagen bestämmelser om Jordbruksverkets befogenheter att vidta vissa särskilt angivna åtgärder

för att komma tillrätta med växtskadegörare. Enligt lagen är en innehavare av mark, byggnad eller transportmedel skyldig att lämna tillträde för en åtgärd enligt lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. I lagen finns även straffbestämmelser och bestämmelser om överklagande. I förordningen finns vissa bestämmelser om kontroll över att det inte införs eller sprids gods i strid med förordningen.

5 Överväganden och förslag

5.1 Definitionen av växtprodukt och ISPM 15

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad som avses med växtprodukt enligt växtskyddslagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag. Promemorians förslag har delvis en annan utformning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak lämnat förslaget utan erinran eller avstått från att yttra sig. Endast ett par remissinstanser har lämnat synpunkter på promemorians förslag angående definitionen av växtprodukt.

Länsstyrelsen i Västra Götaland betonar vikten av att det av regelverket tydligt framgår vad som omfattas av definitionen av växtprodukt så att ansvarig myndighet vet vilka befogenheter den har när det gäller att fatta beslut om bekämpning. *Tullverket* framhåller att bemyndigandet angående definitionen av växtprodukt kan komma att påverka myndigheten.

Skälen för regeringens förslag: I ISPM 15 finns krav gällande bl.a. behandling mot växtskadegörare, märkning, och reparationer när det gäller trä som används som emballage vid internationella transporter. Många länder har infört kraven från ISPM 15 i sina importkrav, EU gjorde det 2005. Sverige har en skyldighet att uppfylla normens krav bl.a. när det gäller träemballage som tillverkas, repareras eller återupbyggs i Sverige.

Det har i förarbetena till växtskyddslagen angivits att med växtprodukt avses produkt av växtursprung som har karaktär av råvara såsom exempelvis timmer eller spannmål eller sådan produkt som har genomgått enklare behandling, exempelvis virke och enklare träkonstruktioner såsom träemballage och monteringsfärdiga hus (prop. 2005/06:128 s. 311). För att undanröja de tveksamheter som kan finnas angående detta samt för att i övrigt tydliggöra definitionen kan det dock finnas anledning för Jordbruksverket att i föreskrifter närmare precisera vad som avses med växtprodukter. Regeringen anser därför att det bemyndigande som i dag finns i växtskyddslagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela närmare föreskrifter om vad som avses med växt bör kompletteras med samma möjlighet avseende begreppet växtprodukt. Det föreslagna bemyndigandet ger även förutsättningar att meddela föreskrifter som innebär ett tydligare genomförande av artikel

2.2 i direktivet där det anges att direktivets bestämmelser avser trä då det används vid lastning, som garneringsträ, avståndsklossar, för lastpallar eller som förpackningsmaterial som används vid transport, förutsatt att det medför en växtskyddsrisik. Vidare ger bemyndigandet möjlighet att på en annan nivå än lag precisera och anpassa begreppet till ändringar i EU-rätten eller andra internationella åtaganden.

5.2 Åtgärder mot växtskadegörare

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska, om det finns särskilda skäl, få meddela föreskrifter eller fatta beslut om åtgärder för att bekämpa, hindra spridning av, kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare mot andra växtskadegörare än sådana växtskadegörare som sedan tidigare finns angivna i föreskrifter som meddelats med stöd av växtskyddslagen.

Föreskrifter och beslut om att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare ska vara tidsbegränsade.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag. Promemorians förslag ha delvis en annan utformning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak lämnat förslaget utan erinran eller avstått från att yttra sig. Tre remissinstanser uttalar sig angående förslaget.

Länsstyrelsen i Västra Götaland bedömer att förslaget är ändamålsenligt och betydelsefullt för ansvarig myndighet så att den i förekommande fall kan vidta lämpliga bekämpningsåtgärder. Länsstyrelsen anser att förslaget även fyller en viktig funktion i arbetet med att förebygga riskerna för spridning av skadegörare inom och utanför EU. *Länsstyrelsen i Jönköpings län* anser att ändringarna innebär att det blir lättare att snabbt ta sig an nya skadegörare och att den beredskapen är viktig. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* konstaterar att den tidsbegränsning om tre månader, som idag framgår av växtskyddslagen, inte ges någon motsvarighet i förslaget. Hovrätten anser att det kan finnas skäl för den enskilde – såsom förutsägbarhet – att det i lagen framgår hur lång tidsbegränsning det kan vara fråga om.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 16.1 i direktivet ställs kravet att varje medlemsstat omedelbart ska anmäla förekomsten av i direktivet reglerade skadegörare till kommissionen. Medlemsstaten ska vidare vidta alla nödvändiga åtgärder för att utrota skadegöraren och, om det inte är möjligt, förhindra spridning av sådan växtskadegörare. Vid införsel av reglerade växter och växtprodukter från tredjeländ ställs i direktivet kravet att medlemsstaterna ska kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skydda gemenskapens territorium från införsel och spridning av i direktivet reglerade växtskadegörare (artikel 16.2 andra stycket). Medlemsstaterna ska enligt artikel 2.1 h) i direktivet kunna genomföra regelbundna och systematiska officiella undersökningar rörande närvaron av växtskadegörare inom s.k. skyddade zoner. Motsvarande krav på kartläggning ställs även i andra EU-rättsakter. Även när det gäller växt-

skadegörare som inte finns angivna i direktivet ställs kravet att medlemsstaten omedelbart ska anmäla faktisk eller misstänkt förekomst av sådan skadegörare inom dess territorium. Anmälan ska göras till kommissionen och de andra medlemsstaterna. Vidare ska medlemsstaten kunna vidta åtgärder som förhindrar spridning till andra medlemsstaters territorium av denna typ av växtskadegörare (artikel 16.2 första stycket). Vid överhängande fara har medlemsstaterna rätt att vidta åtgärder innan kommissionen fattat beslut i frågan samt vidta åtgärder som går utöver vad kommissionen beslutat (artikel 16.2 tredje stycket i direktivet). Vidare har kommissionen möjlighet att besluta om att tillfälliga skyddsåtgärder mot växtskadegörare ska vidtas av medlemsstaterna (artikel 16.5 i direktivet).

I 3 § första stycket växtskyddslagen finns i dag ett bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att i föreskrifter ange de växtskadegörare mot vilka åtgärder enligt lagen får vidtas. Som krav för att växtskadegöraren ska få tas upp anges i bestämmelsen att den ska kunna orsaka allvarlig skada. Det kan här nämnas att i det närmaste samtliga växtskadegörare som finns reglerade i EU-rätten också finns listade i Jordbruksverkets föreskrifter.

Växtskyddslagen ger emellertid även vissa möjligheter att vidta åtgärder mot växtskadegörare som inte sedan tidigare finns angivna i Jordbruksverkets föreskrifter med stöd av 3 § första stycket. Således finns i dag i 3 § andra stycket växtskyddslagen en bestämmelse som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att, om det finns synnerliga skäl, besluta om åtgärder för att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare som inte finns angivna i föreskrifter med stöd av 3 § första stycket. För att genomföra direktivets krav på att medlemsstaten ska kunna vidta även andra åtgärder än bekämpning och hindra spridning av sådana växtskadegörare bör 3 § växtskyddslagen kompletteras med bestämmelser som ger möjlighet till detta. Det bör därför införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller besluta om åtgärder för att kartlägga, fastställa frihet från samt hindra och kontrollera spridning av växtskadegörare som inte sedan tidigare finns angivna i föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § första stycket.

I dag krävs enligt 3 § andra stycket växtskyddslagen synnerliga skäl för att beslut ska få meddelas om åtgärder för att bekämpa växtskadegörare som inte sedan tidigare finns angivna i föreskrifter. Detta krav ger ett mycket begränsat utrymme att vidta åtgärder mot dessa växtskadegörare. För att bättre uppfylla de krav som EU ställer på medlemsstaterna bör utrymmet för att meddela beslut och föreskrifter angående växtskadegörare som inte finns angivna i föreskrifter med stöd av 3 § första stycket utökas. Föreskrifter och beslut om åtgärder bör därför kunna meddelas redan när det finns särskilda skäl för åtgärden. Sådana särskilda skäl kan vara att förhindra omfattande och allvarlig skada eller att det föreligger ett brådskande behov av att vidta åtgärder beträffande en ny skadegörare.

Åtgärder för att bekämpa skadegörare och för att hindra spridning av dessa kan vara ingripande för enskilda. Föreskrifter eller beslut om sådana åtgärder bör därför, när det gäller växtskadegörare som inte sedan tidigare finns angivna i föreskrifter med stöd av 3 § första stycket växtskyddslagen, vara tidsbegränsade. I dag anges i 3 § andra stycket växt-

skyddslagen en tidsgräns om tre månader för beslut om åtgärder mot växtskadegörare som inte finns angivna i föreskrifter sedan tidigare. Denna typ av åtgärder kan behöva pågå under en längre tid än tre månader och det är svårt att förutsäga hur lång tid åtgärden kan behöva pågå. Det beror på omständigheter som bl.a. typ av skadegörare, angreppets omfattning och vilken årstid angreppet sker. Vidare har Sverige, så som framgår av redogörelsen ovan, som medlemsstat i EU en skyldighet att genomföra beslut av kommissionen angående åtgärder mot växtskadegörare som inte sedan tidigare funnits reglerade inom EU-rätten. Erfarenheten visar att det inte är ovanligt att sådana beslut av kommissionen gäller för en tid som överstiger tre månader. Regeringen anser därför, att det bör överlämnas till den myndighet som fattar beslut eller meddelar föreskrifter angående åtgärden att bestämma, och i beslut eller föreskrifter ange, under vilken tid beslutet eller föreskriften ska gälla. Varaktigheten av ett sådant beslut eller sådana föreskrifter om åtgärder mot växtskadegörare bör inte vara längre än nödvändigt för att uppnå det mål från växtskyddssynpunkt som åtgärden avser. Detta gäller naturligtvis särskilt om åtgärden är ingripande för den enskilde.

När det gäller de åtgärder som kan komma att beslutas med stöd av det nu föreslagna bemyndigandet, dvs. kartläggning, fastställande av frihet från och kontroll av spridning av växtskadegörare, är detta ett kontinuerligt pågående arbete och åtgärden kan behöva pågå under betydligt längre tid än tre månader. Detta bl.a. för att uppfylla direktivets krav på omedelbar anmälan vid förekomst av sådan skadegörare. Åtgärder av nämnda slag berör i många fall inte den enskilde eller är av mindre ingripande karaktär för denne. Regeringen bedömer därför att det inte finns tillräckliga skäl för att i växtskyddslagen införa krav på tidsbegränsning för denna typ av åtgärder.

När det gäller sådana växtskadegörare som i dag finns angivna i Jordbruksverkets föreskrifter med stöd av 3 § första stycket innebär de nu föreslagna bestämmelserna inte någon ändring i sak.

5.3 Sundhetsintyg

Regeringens förslag: Möjligheten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att överlämna till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg utökas till att avse sundhetsintyg som krävs vid all förflyttning inom EU och export av växter eller växtprodukter.

För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om undersökning av sundhetsintyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska i det enskilda fallet få besluta om att avlägsna eller ogiltigförklara sundhetsintyg om det finns brister i ett sådant intyg.

Vidare ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om användning, behandling eller förstöring och andra liknande åtgärder av växt, växtprodukt eller annat föremål som kan hysa växtskade-

görare om det finns brister i eller saknas ett sådant intyg. Om någon underlåter att fullgöra skyldighet enligt denna bestämmelse ska Jordbruksverket kunna verkställa åtgärden på hans eller hennes bekostnad.

Beslut om åtgärder på grund av brister i eller avsaknad av sundhetsintyg ska gälla omedelbart, om inte annat bestämts.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för sådant överlämnande.

Regeringens bedömning: Det finns inget behov av att tydliggöra bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sundhetsintyg.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslås att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sundhetsintyg ska förtydligas så att det uttryckligen framgår att det avser även hantering av sundhetsintyg. Det föreslås också i promemorian ett nytt bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om att avlägsna eller ogiltigförklara sundhetsintyg. Vidare föreslås i promemorian att möjligheten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att överlämna till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg som krävs vid handel ska bibehållas samt att detta bemyndigande ska vidgas till att avse sundhetsintyg som krävs vid förflyttning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak lämnat förslaget utan erinran eller avstått från att yttra sig. Endast två remissinstanser uttalar sig angående förslaget.

Swedac anser att det enligt växtskyddslagen bör ställas krav på kompetens och oberoende för enskilda organ som får uppgifter överlämnade till sig. *Tullverket* framhåller att myndigheten kan komma att påverkas av föreskrifter som följer av bemyndigandet om undersökning och hantering av sundhetsintyg.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Allmänt om sundhetsintyg

Med sundhetsintyg avses ett dokument som åtföljer en växt eller växtprodukt och som visar dess växtskyddsmässiga status (risk från växtskyddssynpunkt). Som exempel på sundhetsintyg kan nämnas sundhetscertifikat enligt växtskyddskonventionen, växtpass enligt direktivet och märkning av träemballage enligt ISPM 15. I växtskyddslagen regleras sundhetsintyg i 7 a § första stycket. Enligt den bestämmelsen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om sundhetsintyg.

Sundhetsintyg vid förflyttning inom EU och export av växter och växtprodukter

Av artikel 10.2 i direktivet framgår att det ställs krav på att vissa växter och växtprodukter åtföljs av växtpass vid förflyttning inom gemenskapen, med undantag av lokala förflyttningar som inte innebär fara för

spridning av skadegörare. Växtpasset är en officiell deklaration som utvisar att växten eller växtprodukten ifråga ingått i ett officiellt system för kontroll av produktion och att den uppfyller direktivets krav på exempelvis ursprung, odlingsbetingelser samt behandling mot växtskadegörare. I de fall direktivet ställer krav på att växten eller växtprodukten åtföljs av växtpass vid förflyttning gäller detta krav generellt. Syftet med förflyttningen saknar betydelse. Undantag från krav på växtpass görs endast vid förflyttning av små kvantiteter för eget bruk och när det inte medför risker (jfr bilaga V i direktivet).

Enligt 7 a § andra stycket växtskyddslagen kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer överlämna till en juridisk person att utfärda sådant sundhetsintyg som krävs vid handel med växter eller växtprodukter eller vid utförsel. Det i direktivet använda begreppet växtpass motsvarar sundhetsintyg i växtskyddslagens mening. Så som framgår ovan innehåller direktivet inte några krav angående växtpass som är direkt kopplade till handel eller utförsel av växter eller växtprodukter. Det avgörande för kravet på växtpass är typen av växt eller växtprodukt och om denna förflyttas inom medlemsstatens territorium eller gemenskapen. Regeringen anser därför att bestämmelsen i 7 a § andra stycket växtskyddslagen bör ändras på så sätt att begreppen handel och utförsel ersätts av begreppen förflyttning inom EU och export.

Undersökning av sundhetsintyg

I artikel 16.1–2 i direktivet ställs krav på medlemsstaterna att vidta åtgärder mot i direktivet angivna växtskadegörare men också, i vissa fall, växtskadegörare som inte är reglerade i direktivet sedan tidigare. De åtgärder som avses är bl.a. att utrota växtskadegöraren och, om det inte är möjligt, förhindra spridning av den. Vid införsel av växter och växtprodukter från tredjeland som anses medföra en överhängande fara för införsel eller spridning av växtskadegörare ställs i direktivet kravet att medlemsstaterna omedelbart ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skydda gemenskapens territorium från faran. Vidare ska medlemsstaterna, enligt artikel 13.1 ii) i direktivet, i samband med införsel av reglerade växter och växtprodukter från tredjeland utföra dokumentkontroller där åtföljande sundhetsintyg granskas. Dokumentkontroll vid införsel från tredjeland ska även, enligt artikel 13.3 i direktivet, kunna omfatta träemballage och dess märkning, vilket är den relevanta formen av sundhetsintyg i detta fall. På den inre marknaden föreskriver direktivet att växtpass används som sundhetsintyg. Enligt artikel 12 i direktivet är medlemsstaterna skyldiga att organisera officiella kontroller för att säkerställa att reglerade växter och växtprodukter uppfyller kraven bl.a. avseende sundhetsintyg.

I 5 a § första stycket 2 växtskyddslagen finns i dag en bestämmelse som gör det möjligt att genom provtagningar och undersökningar kontrollera växter och växtprodukter samt andra föremål som kan hysa växtskadegörare. För att på bättre sätt uppfylla direktivets krav i ovan nämnda hänseende krävs emellertid även att det ska vara möjligt att undersöka sundhetsintyg som hör till växter eller växtprodukter för att fastställa vilka risker dessa föremål kan innebära och därmed uppfylla de krav på kontroll som direktivet innebär. En sådan undersökning bör vara

möjlig att företa även om sundhetsintyget förvaras på en annan plats än växten eller växtprodukten ifråga. Det bör därför i växtskyddslagen införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om undersökning av sundhetsintyg.

Åtgärder vid brister i eller avsaknad av sundhetsintyg

För att uppfylla ISPM 15 krävs att virke som används vid reparation av träemballage har behandlats och märkts i enlighet med normen. Om det vid återuppbyggnad av träemballage byts ut en större andel av trämaterialen kräver normen att all tidigare märkning avlägsnas och att träemballaget i sin helhet behandlas på nytt samt att ny märkning påförs emballaget. I de fall som det är oklart om samtliga komponenter i träemballaget behandlats enligt ISPM 15 ställs enligt normen kravet att hela träemballaget behandlas på nytt och märks i enlighet med normen. Tidigare märkningar ska då utplånas eller på annat sätt avlägsnas från träemballaget. I annat fall ska träemballaget destrueras eller på annat sätt hindras från att användas i internationell handel. Vidare innehåller ISPM 15 bestämmelser som reglerar märkningens utformning och placering på träemballaget. Normen ISPM 15 innehåller även krav på åtgärder i det fall märkning i enlighet med normens krav saknas.

Även i direktivet finns krav på åtgärder när det finns brister i eller saknas ett sundhetsintyg. Om det vid kontroll, enligt artikel 13.1 ii) i direktivet, av reglerade växter och växtprodukter som importeras från tredjeland påvisas att sundhetsintyget inte uppfyller direktivets krav ska medlemsstaten enligt artikel 13c.7 vidta åtgärder. Dessa åtgärder kan bl.a. innebära att sundhetsintyget ska ogiltigförklaras. När det gäller den inre marknaden finns i artikel 12 i direktivet regler som ska säkerställa att kraven på växtpass uppfylls. Om det finns risk för spridning av växtskadegörare ska medlemsstaten besluta om behandling, borttransport, specificerad användning eller destruktion av de reglerade föremålen (se artikel 11.3).

När det gäller brister i sundhetsintyg kan de exempelvis bestå i att det är felaktigt utformat eller placerat, att det saknas uppgifter eller innehåller felaktiga sådana eller att sundhetsintyget inte överensstämmer med det föremål intyget avser. Brister i ett sundhetsintyg innebär en risk att föremålet hyser växtskadegörare vilket i sin tur medför en risk för spridning av skadegörare. Åtgärden att avlägsna sundhetsintyg torde i de flesta fall gälla föremål som har en märkning som utgör sundhetsintyget. Ett avlägsnande kan ske med flera olika tekniska metoder. För fall då sundhetsintyget inte utgörs av en märkning, utan av ett till föremålet fogat dokument, bör det finnas en möjlighet att ogiltigförklara intyget. Den närmare regleringen av de krav på åtgärder som följer av normen och direktivet vid brister i eller avsaknad av sundhetsintyg bör lämpligen göras i myndighetsföreskrifter. Sådana föreskrifter om sundhetsintyg kan meddelas med stöd av befintliga bemyndiganden i 7 a § första stycket växtskyddslagen och 11 § förordningen (2006:817) om växtskydd m.m. där det anges att Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om sådant intyg. Det finns därför, till skillnad från vad som föreslogs i promemorian, inte något behov av att införa ett nytt bemyndigande som

ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om att avlägsna eller ogiltigförklara ett sundhetsintyg. Det bör emellertid, för att uppfylla normen och direktivets krav, även vara möjligt för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att i enskilda fall fatta beslut om att avlägsna eller ogiltigförklara ett sundhetsintyg i det fall det finns brister i intyget. En bestämmelse som gör det möjligt att fatta sådana beslut i enskilda fall bör därför införas i växtskyddslagen.

Vidare bör, för att bättre uppfylla de krav i normen och i direktivet som redovisas ovan, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om användning, behandling eller förstöring och andra liknande åtgärder avseende växt, växtprodukt eller annat föremål om det finns brister i eller om det saknas sundhetsintyg.

Enligt 7 § växtskyddslagen finns det i dag, i det fall någon underlåter att vidta en av myndighet ålagd åtgärd för att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare, en möjlighet för myndigheten att verkställa åtgärden på den försumliges bekostnad. Med hänsyn till risken för spridning av växtskadegörare bör även en möjlighet finnas för myndigheten – vid underlåtenhet att vidta en av myndighet ålagd åtgärd för att avlägsna ett sundhetsintyg eller för att behandla, förstöra eller annan liknande åtgärd avseende växt, växtprodukt eller annat föremål – att verkställa åtgärden på den försumliges bekostnad. Regeringen anser därför att en sådan bestämmelse bör införas i växtskyddslagen.

Med hänsyn till de växtskyddsrisiker som nämns ovan bör beslut om åtgärder på grund av brister i sundhetsintyg gälla omedelbart, om inte annat bestämts.

Godkännande av företag och förbud att använda märkning

Nationella växtskyddsmyndigheter har enligt ISPM 15, i såväl det exporterande som importerande landet, särskilda förpliktelser för att uppfylla kraven i normen. Det gäller bl.a. godkännande av anläggningar och företag som ges rätt att använda i normen angiven märkning, övervakning av behandlingen av virke och användningen av märkning samt åtgärder när normens krav inte uppfylls.

Som nämnts ovan kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer enligt 7 a § andra stycket växtskyddslagen överlämna till företag eller annan juridisk person att utfärda sundhetsintyg. Regeringen anser att kraven i ISPM 15 på godkännande av företag som märker träemballage enligt normen och deras anläggningar kan genomföras genom att växtskyddslagen kompletteras med en bestämmelse som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att föreskriva om villkor för överlämnande av uppgiften att utfärda sundhetsintyg.

En remissinstans, Swedac, anser att det i växtskyddslagen bör införas krav på oberoende och kompetens för enskilda organ som enligt lagen får uppgifter överlämnade till sig. Det föreslagna bemyndigandet ger, förutom krav på godkännande, också möjlighet att ställa krav på exempelvis särskild kompetens eller utrustning. Avsikten med förslaget är att företag som är producenter, dvs. företag som exempelvis tillverkar eller reparerar

träemballage, ska kunna godkännas och därmed få rätt att utfärda sundhetsintyg. Ett krav på oberoende hos den juridiska person som får uppgiften att utfärda sundhetsintyg överlämnad till sig bör därmed inte ställas i detta sammanhang.

Endast företag till vilket ett överlämnande av det slag som nämns ovan har skett har rätt att utfärda sundhetsintyg. Bestämmelser som uttryckligen anger att det är förbjudet för andra företag än de till vilka ett överlämnande skett att märka träemballage enligt normen är därför, enligt regeringens bedömning, inte nödvändiga.

Föreskrifter om sundhetsintyg

Som konstaterats inledningsvis finns i 7 a § första stycket växtskyddslagen ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sundhetsintyg. I promemorian föreslogs att det skulle införas ett nytt bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om hanteringen av sundhetsintyg. Bemyndigandet motiverades med att det finns behov av att meddela föreskrifter om exempelvis sundhetsintygets placering på föremål, avlägsnande av sundhetsintyg från föremål och i vilka situationer sundhetsintyget måste avlägsnas från föremålet och ersättas av en ny märkning samt klargör att sundhetsintyget överensstämmer med det föremål som det åtföljer. Enligt regeringens bedömning ger det nuvarande bemyndigandet möjlighet att meddela ett stort antal olika typer föreskrifter med anslutning till sundhetsintyg. Det kan gälla föreskrifter om sundhetsintygets innehåll och utformning men också om intygets hantering i övrigt. Regeringen bedömer därför att det inte finns något behov av att utvidga bemyndigandet i växtskyddslagen om sundhetsintyg på sätt som föreslagits i promemorian.

5.4 Egenkontroll

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för företag som för exportändamål använder, producerar eller behandlar sådana växtprodukter av trä som kan hysa växtskadegörare att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak lämnat förslaget utan erinran eller avstått från att yttra sig. Fyra remissinstanser uttalar sig angående förslaget.

Länsstyrelsen i Jönköpings län anser att förslaget kan komma att påverka ett antal företag i länet, men att kostnaderna för egenkontrollen får anses rimliga. *Blomsterbranschens Riksorganisation (BRO)* anser att det är positivt att förslaget begränsats till företag som hanterar växtprodukter av trä och att handeln med blommor därmed inte omfattas av förslaget. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* vill peka på vikten av att ha

helhetssyn, likriktning och harmonisering inom EU av egenkontrollen, att kostnaderna står i proportion till de risker egenkontrollen ska förebygga samt att minimera de administrativa kraven för små företag. *Swedac* anser att promemorian inte ger underlag för att bedöma om det skulle vara lämpligt med ett generellt krav på certifierade ledningssystem som en del av de aktuella företagens egenkontroll. Vidare anser *Swedac* att ledningssystem som certifieras av ett ackrediterat organ har den fördelen att de kvalitetssäkras av en tredje oberoende part samt att krav på certifiering bidrar till rättvisa konkurrensförhållanden mellan företagen men kan vara betungande för små företag.

Skälen för regeringens förslag: Vid export av växtprodukter av trä, såsom exempelvis sågat virke, till tredjeland är det vanligt förekommande att importlandet ställer krav på att produkten ska vara försedd med sundhetsintyg i form av sundhetscertifikat enligt växtskyddskonventionen. Behov av sundhetscertifikat finns således hos företag som exporterar träprodukter, t.ex. sågverk och hyvlerier. Ungefär 70–80 sågverksföretag ansöker varje år om sundhetscertifikat vid export av träprodukter till tredjeland. Det är vanligtvis samma företag som använt eller förädlat träprodukten som är exportör av produkten. Det förekommer emellertid även att företag som enbart sysslar med export ansöker om sundhetscertifikat. Totalt utfärdas årligen 4 000–4 500 sundhetscertifikat kopplade till export av sågade trävaror.

Sundhetscertifikat ska enligt växtskyddskonventionen utfärdas av landets officiella växtskyddsmyndighet och uppgiften kan inte delegeras till annat organ. I Sverige är det Jordbruksverket som utfärdar sundhetscertifikat och som ska se till att växtskyddskonventionens krav är uppfyllda. Det är exportören som ansöker hos Jordbruksverket om att få ett sundhetscertifikat utfärdat för produkten. För att på ett tillfredställande sätt kontrollera de företag som ansöker om att få sundhetsintyg, eller leverantören till denne, krävs ett stort antal kontrollbesök av Jordbruksverket. Varje sådant besök kräver resurser av företaget genom att tid måste avsättas för förberedelse och genomförande av kontrollbesöket.

Ett sätt att kontrollera regelefterlevnad hos företag av ovan nämnda slag är att införa krav på att dessa själva ska kvalitetssäkra sin verksamhet. Ett sådant s.k. egenkontrollsystem kan även effektivisera företagens arbete. Egenkontrollsystem kan innebära en mindre administrativ börda för företag jämfört med att motsvarande kontroll utförs av kontrollmyndigheten. De nämnda fördelarna med egenkontroll är dock beroende av omständigheterna i det enskilda fallet såsom verksamhetens art, omfattningen av den kontroll som myndigheten skulle behöva utöva i det fall föreskrifter om egenkontroll inte fanns samt vilka förberedelser som krävs inför myndighetens kontrollbesök. Ett annat skäl som kan tala för egenkontroll är att tillsynsmyndigheten praktiskt sett kan ha svårt att utöva kontinuerlig kontroll på alla de platser, t.ex. sågverk, där produktion av trävaror och andra produkter som kan hysa växtskadegörare sker.

Regeringen gör bedömningen att ett system med egenkontroll inom det aktuella område skulle vara effektivt för företagens verksamhet jämfört med om motsvarande kontroll utförs enbart genom kontrollbesök av myndigheten. Det bör därför införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sådan kontroll för företag som bedriver verksamhet för exportändamål

med växtprodukter av trä. Föreskrifter om egenkontroll meddelas lämpligen av den myndighet som har att utöva kontroll över verksamheten. Så som framgår ovan förekommer det att företag som ansöker om sundhetscertifikat enbart sysslar med export av växtprodukter av trä. Bemyndigandet bör således ge möjlighet att meddela föreskrifter om egenkontroll för företag som är leverantörer av sådana produkter till det exporterande företaget.

Verksamhet som bedrivs för exportändamål kan, utöver produktion, även avse användning och behandling av växtprodukter av trä. Med behandling avses i detta sammanhang att produkten behandlas mot växtskadegörare, exempelvis genom att den upphettas. Föreskrifter om egenkontroll kan, även med den ovan beskrivna avgränsningen, komma att omfatta verksamheter av olika slag. Kraven på egenkontrollsystemen kan därmed variera avsevärt med hänsyn till verksamhetens art.

I sitt remissvar har *Swedac* tagit upp frågan om certifierade ledningssystem kan vara en lämplig del av aktuella företags egenkontroll. Det får ankomma på Jordbruksverket att i samband med arbetet att ta fram av föreskrifter ta ställning till vilka krav som ska ställas på egenkontrollsystemen.

5.5 Straffbestämmelser

Regeringens förslag: Den som utfärdar sundhetsintyg utan att ha fått uppgiften överlämnad till sig ska kunna dömas till böter. Detsamma gäller den som överträder villkor för överlämnande av uppgiften att utfärda sundhetsintyg.

För samtliga typer av växtskadegörare som omfattas av växtskyddslagen straffbeläggs överträdelser av beslut eller föreskrifter om åtgärder mot dessa som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen. Straffskalan ska vara böter.

Överträdelser av föreskrifter eller beslut som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om åtgärder vid brister eller avsaknad av sundhetsintyg straffbeläggs. Straffskalan ska vara böter.

Regeringens bedömning: Det är inte nödvändigt med någon straffrättslig sanktion vid överträdelse av föreskrifter om egenkontroll.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak lämnat förslaget utan erinran eller avstått från att yttra sig. Fyra remissinstanser har uttalat sig särskilt angående förslaget. Ingen remissinstans har uttalat sig särskilt angående regeringens bedömning.

Hovrätten över Skåne och Blekinge ifrågasätter om området bör vara straffsanktionerat. Vidare ifrågasätter hovrätten om det finns behov av straffsanktioner i det fall en enskild underlåtit att vidta åtgärder på grund av brister i eller avsaknad av sundhetsintyg och åtgärden verkställdes av myndigheten på den enskildes bekostnad. *Malmö tingsrätt* anser att straffbestämmelsen angående obehörigt utfärdande av sundhetsintyg är

oklar eftersom det, enligt förslaget, kan överlämnas till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg och endast fysiska personer kan omfattas av det straffrättsliga förfarandet. *Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten* har ingen erinran mot förslaget men ser positivt på att det i framtiden kan komma att övervägas om det straffrättsliga sanktionssystemet i växtskyddslagen helt eller delvis kan ersättas av administrativa sanktioner. Vidare anser åklagarmyndigheten att det för överträdelser av författningsbestämmelser som enbart har böter i straffskalan och där det är fråga om handlingsregler som i huvudsak riktar sig mot juridiska personer, är mer effektivt och ingripande med administrativa sanktionsavgifter eller viten.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Nuvarande straffbestämmelser

Bestämmelser om straffrättsliga sanktioner finns i 10 § växtskyddslagen. Enligt bestämmelsen straffbeläggs överträdelser av skyldigheten att anmäla angrepp av växtskadegörare till myndighet (4 §), att vidta åtgärder för att bekämpa eller hindra spridning av växtskadegörare t.ex. genom kemisk bekämpning, smittrening av lokal eller redskap, destruktion av växt eller växtprodukt (5 §), att anmäla viss verksamhet till myndighet och att föra anteckningar om verksamheten (5 a §) samt att lämna tillträde till mark, byggnad eller transportmedel för att åtgärder enligt lagen ska kunna utföras (6 §). Vidare straffbeläggs enligt 10 § växtskyddslagen överträdelse av föreskrifter om sundhetsintyg (7 a §). Både uppsåtliga och oaktsamma gärningar är straffbelagda. Straffskalan är böter.

Utfärdande av sundhetsintyg

Växtskyddslagen innehåller i dag en bestämmelse som medger att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg. Så som anges i avsnitt 5.3 föreslår regeringen att det i växtskyddslagen införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om villkor för sådant överlämnande till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg.

Sundhetsintyg är av väsentlig betydelse när det gäller att bedöma vilka växtskyddsrisiker en växt eller växtprodukt innebär. Det är därför viktigt att sundhetsintygen är rätt utformade, innehåller rätt information och är relevanta för den växt eller växtprodukt de åtföljer. För att säkerställa att behöriga företag utfärdar sundhetsintyg och för att säkerställa kvalitén i deras verksamhet bör det finnas administrativa eller straffrättsliga sanktioner mot obehörigt utfärdande av sundhetsintyg och mot överträdelser av villkor för överlämnade av uppgiften att utfärda sundhetsintyg. Mot bakgrund av hur sanktionssystemet i växtskyddslagen är konstruerat i dag och då det inte är möjligt att inom ramen för detta lagstiftningsärende göra en mer generell översyn av sanktionssystemet i lagen, anser regeringen att överträdelser av sådana föreskrifter och beslut bör straffbeläggas. Straffskalan bör, i likhet med vad som gäller i övrigt vid överträdelser av föreskrifter i växtskyddslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, sättas till böter.

Så som *Malmö tingsrätt* anför i sitt remissvar kan endast fysiska personer begå och dömas för brott. Det förhållandet att uppgiften att utfärda sundhetsintyg enligt förslaget överlämnas till en juridisk person bör emellertid inte i sig hindra att straffansvar aktualiseras hos en fysisk person som företräder den juridiska personen. Straffrättsligt ansvar för överträdelse av reglerna kan utkrävas av fysiska personer som är ställföreträdare för den juridiska personen eller av fysiska personer till vilka ställföreträdaren särskilt delegerat uppgifter.

Skyldighet att vidta åtgärder mot växtskadegörare

I dag är överträdelse av skyldigheten enligt 5 a § växtskyddslagen att vidta åtgärder för att kartlägga, fastställa frihet från och kontrollera spridning av sådana växtskadegörare som finns angivna i föreskrifter med stöd av 3 § första stycket växtskyddslagen straffbelagd. De åtgärder som enskilda kan förpliktas att vidta och som därmed är relevanta i detta sammanhang gäller i första hand skyldighet att anmäla verksamhet till myndighet samt att föra anteckningar om verksamheten (5 a § första stycket 1). Överträdelse av dessa förpliktelser bör vara straffbelagda på samma sätt när det gäller samtliga växtskadegörare som omfattas av 3 § i växtskyddslagen.

Med hänsyn till att det redan i dag i 10 § växtskyddslagen anges att överträdelse av föreläggande, föreskrift eller förbud som meddelats med stöd av 5 a § är straffbelagda krävs inte någon ändring i växtskyddslagens straffbestämmelse för att uppnå detta.

Åtgärder vid brister i eller avsaknad av sundhetsintyg

Så som anges ovan angående utfärdande av sundhetsintyg är dessa intyg av väsentlig betydelse när det gäller att bedöma vilka växtskyddsrisiker en växt eller växtprodukt innebär. Det är därför viktigt att sundhetsintygen är rätt utformade, innehåller rätt information och är relevanta för den växt eller växtprodukt de åtföljer. Brister i eller avsaknad av sundhetsintyg innebär att den växt eller växtprodukt som intyget åtföljer kan utgöra en växtskyddsrisik. Det är således angeläget från växtskyddssynpunkt att föreskrifter och beslut angående åtgärder vid brister i eller avsaknad av sundhetsintyg följs. Åtgärder som kan komma ifråga är bl.a. avlägsnande eller ogiltigförklarande av sundhetsintyget. Andra åtgärder som kan komma ifråga i denna situation är behandling mot växtskadegörare, exempelvis genom att föremålet värmebehandlas, eller förstöring av växt, växtprodukt eller annat föremål. Detta kan exempelvis ske genom att föremålet destrueras genom bränning eller nedgrävning. Vidare ligger det i sakens natur att åtgärder av detta slag kan behöva vidtas skyndsamt för att hindra eller minska risken för spridning av växtskadegörare. Regeringen anser därför att sanktioner vid underlåtelse att vidta åtgärder bör införas. Det bör i första hand vara ägaren av föremålet som har att se till att åtgärden utförs. I det fall andra än ägaren innehar föremålet, exempelvis distributörer, kan dessa komma att förpliktas att vidta åtgärder.

Som framgår av avsnitt 5.3 föreslår regeringen att det ska vara möjligt för myndigheten, vid underlåtelse från den enskildes sida, att låta verkställa en åtgärd på den enskildes bekostnad som denne enligt föreskrifter

eller beslut är skyldig att vidta på grund av brister eller avsaknad av sundhetsintyg. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* ifrågasätter om det finns behov av straffsanktioner i det fall en enskild låtit bli att vidta åtgärder på grund av brister eller avsaknad av sundhetsintyg och åtgärden sedan verkställts av myndigheten på den enskildes bekostnad. En sådan verkställighet av åtgärden av myndigheten bör emellertid inte i sig ses som en sanktion. Kostnaden för åtgärden hade den enskilde i annat fall haft att stå för genom eget arbete eller genom att anlita någon att utföra åtgärden.

Som ovan anförts skulle införandet av administrativa sanktioner för sådana överträdelse stämma mindre väl överens med hur sanktionssystemet i växtskyddslagen är uppbyggt i dag. Det föreslås därför att överträdelse av sådana föreskrifter och beslut straffbeläggs. Straffskalan bör, i likhet med vad som gäller i övrigt vid överträdelse av föreskrifter i växtskyddslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, sättas till böter.

Egenkontroll

I avsnitt 5.4 föreslås ett bemyndigande som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för företag som för exportändamål använder, producerar eller behandlar växtprodukter av trä som kan hysa växtskadegörare att utöva egenkontroll över verksamheten. Bakgrunden till den föreslagna bestämmelsen är att det vid export till tredjeland av växtprodukter av trä, så som exempelvis sågat virke, är vanligt förekommande att importlandet ställer krav på att produkten har sundhetscertifikat i enlighet med växtskyddskonventionen. I Sverige är det Jordbruksverket som utfärdar sådana certifikat. För att säkerställa att de exporterande företagen uppfyller de krav som ställs på sundhetscertifikat enligt växtskyddskonventionen kan det finnas behov av interna kvalitetssäkringssystem i form av egenkontroll. I det fall det exporterande företaget inte uppfyller konventionens krav kan inte sundhetscertifikat utfärdas och produkten följaktligen inte exporteras till mottagarländer som ställer krav på sådant certifikat. Regeringen bedömer därmed att någon straffrättslig sanktion vid överträdelse av föreskrifter om egenkontroll inte är nödvändig.

Översyn av sanktionssystemet

Inom EU pågår för närvarande en översyn av reglerna inom växtskyddsområdet. Detta kan antas leda till att även en översyn måste göras av nationella regler inom växtskyddsområdet under de närmaste åren. I samband med en sådan översyn kan det finnas anledning att överväga om det straffrättsliga sanktionssystemet i växtskyddslagen helt eller delvis kan ersättas av administrativa sanktioner, som exempelvis sanktionsavgifter eller viten.

6 Konsekvenser av regeringens förslag

De föreslagna ändringarna i växtskyddslagen utgörs i huvudsak av nya bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter inom växtskyddsområdet. Dessa föreskrifter kommer att påverka de företag, markägare och privatpersoner som hanterar växter och växtprodukter som kan hysa växtskadegörare som kan orsaka allvarlig skada. De föreslagna bemyndigandena är huvudsakligen en följd av att det finns behov av att anpassa nationella föreskrifter dels till EU-direktiv på området, vilka Sverige som medlemsstat är skyldig att genomföra, dels till andra internationella åtaganden som Sverige tillträtt. Det föreslås även att det införs en möjlighet att meddela föreskrifter om egenkontroll för företag som exporterar växtprodukter av trä. Ett flertal av de föreslagna bemyndigandena avser föreskrifter om hanteringen av träemballage, vilket utgör en växtprodukt i växtskyddslagens mening.

Så som nämnts ovan utgör de föreslagna ändringarna i växtskyddslagen i huvudsak bemyndiganden att meddela föreskrifter och beslut. Detta medför att konsekvenserna av förslagen inte i detalj kan bedömas i detta skede utan får anstå till dess att dessa föreskrifter utarbetas. Konsekvenserna av förslagen för berörda myndigheter och domstolar, bl.a. kontrollmyndigheten Jordbruksverket, bedöms emellertid vara marginella eller oförändrade i förhållande till vad som gäller i dag. Förslaget bedöms därmed kunna genomföras inom berörda myndigheters och domstolars befintliga resursramar.

Konsekvenserna av förslagen kan till viss del bedömas för de företag som handlar med sågade trävaror och som hanterar träemballage. Ändringarna i växtskyddslagen föreslås träda i kraft den 1 november 2013.

6.1 Definitionen av växtprodukt (avsnitt 5.1)

Förslaget

Förslaget innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad som avses med växtprodukt.

Konsekvenser

Förslaget innebär att det genom föreskrifter blir möjligt att förtydliga definitionen av växtprodukt. Förslaget innebär inte någon ändring av gällande rätt och bedöms därmed inte innebära några konsekvenser för berörda företag eller myndigheter.

6.2 Åtgärder mot växtskadegörare (avsnitt 5.2)

Förslaget

Förslaget innebär att den myndighet som regeringen bestämmer ska, om det finns särskilda skäl, för att bekämpa, hindra spridning av, kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare mot andra växtskadegörare än sådana växtskadegörare som sedan tidigare finns angivna i föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § första stycket växtskyddslagen.

Konsekvenser

Det är inte möjligt att i dagsläget bedöma storleken på de framtida kostnaderna för företagen och kontrollmyndigheten eftersom förekomsten av växtskadegörare är svår att förutsäga.

6.3 Sundhetsintyg (avsnitt 5.3)

Förslaget

Avsnittet innehåller bl.a. förslag om bemyndiganden som gör det möjligt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om åtgärder vid brister eller avsaknad av sundhetsintyg och om åtgärder vid kontroll av sundhetsintyg. Det föreslås även att fler företag ska kunna få möjlighet att utfärda sundhetsintyg.

Berörda företag

Förslaget innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om att avlägsna eller ogiltigförklara sundhetsintyg vid brister i sådant intyg samt om användning, behandling eller förstöring och andra liknande åtgärder avseende växt, växtprodukt eller annat föremål vid brister eller avsaknad av sådant intyg. Förslaget innebär att också de företag som reparerar eller återuppbygger träemballage, ska ha rätt att utfärda sundhetsintyg förutsatt att de uppfyller givna villkor.

Ungefär 900 företag har i dag rätt att utfärda sundhetsintyg för träemballage genom att märka dessa enligt ISPM 15. Av dessa är ca 200–250 sågverk och hyvlerier, resten är företag som producerar eller reparerar träemballage. Det tillkommer ett 40-tal företag varje år och ett 30-tal avanmäls årligen, till detta kommer ett 40-tal uppdateringar och förändringar per år. Många av de stora exportföretagen har rätt att utfärda sundhetsintyg genom att ISPM 15-märka sitt träemballage, t.ex. ABB, SSAB, Scania och Volvo. Förslaget bedöms inte få några eller endast marginella konsekvenser för de nu nämnda företagen eftersom dessa redan i dag uppfyller de krav som ställs enligt ISPM 15.

De företag som förslaget bedöms medföra konsekvenser för är de företag som i dag reparerar träemballage men till vilka Jordbruksverket inte överlämnat uppgiften att utfärda sundhetsintyg, exempelvis genom märkning i enlighet med ISPM 15. Norske veritas har 46 stycken svenska

företag som uppfyller reparationsstandarden för EUR-pall. Utav dessa företag är det 27 företag som inte har rätt att märka reparerat träemballage enligt ISPM 15. Eftersom reglerna inte är fastställda i detalj går det inte att i dagsläget skatta storleken på de kostnaderna för företagen. Detta får göras i samband med att föreskrifter på området tas fram.

Konsekvenser för företagen

De reparatörer som i dag inte har rätt att utfärda sundhetsintyg kan skaffa sig en sådan rätt alternativt arbeta enbart med sådana träemballage som inte har en ISPM 15-märkning eller utplåna märkningen från emballagen. Jordbruksverkets avgifter för företag som ansöker om rätt att få utfärda sundhetsintyg är i dag; 1 000 i startavgift, 3 000 kr vid beslut om överlämnande av uppgiften att utfärda sundhetsintyg samt 4 600 kronor i årlig avgift. Om företaget blir helt eller delvis underkänt vid kontroll tillkommer kostnader för kontrollen. För de företag som har rätt att utfärda sundhetsintyg så tillkommer även en arbetskostnad (0,5-1 kr) för att märka den träbit som tillförs det reparerade emballaget. Kostnader för spårbarhetssystem för virke till, inom och från företaget tillkommer för de företag som inte redan har lednings- eller kvalitetssäkringssystem som säkerställer detta. Därutöver tillkommer på företagen också vissa administrativa kostnader förknippade med att hantera en ansökan till Jordbruksverket och därtill knutna kontrollbesök. De företag som i stället för att skaffa sig rätt att utfärda sundhetsintyg väljer att utplåna märkningen kommer att få en kostnad för detta arbete.

Konsekvenser för berörd myndighet

Förslaget innebär att Jordbruksverket kommer att få ökade kostnader för kontroll av de företag som reparerar träemballage. Förslaget kan innebära visst ökat arbete för Tullverket vid import från tredjeland, bl.a. avseende samverkan med Jordbruksverket för kontroll av varor med träemballage. Bedömningen är att den ökningen kommer att vara marginell, vilket gör att kostnaden med anledning av detta förslag bedöms vara försumbar.

6.4 Egenkontroll (avsnitt 5.4)

Förslaget

Förslaget innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för företag som för exportändamål använder, producerar eller behandlar växtprodukter av trä som kan hysa växtskadegörare, att utöva särskild kontroll, dvs. egenkontroll. Företagets system för egenkontroll ska vara lämpligt med hänsyn till den aktuella typen av verksamhet.

Med export avses försäljning till länder utanför EU, dvs. till tredjeland. I begreppet växtprodukter av trä ingår även träemballage. Växtprodukter av trä benämns nedan som träprodukter.

Syftet med förslaget

Vid export är det viktigt att företagen följer mottagarlandets krav på kontroll av spridningen av växtskadegörare. För att underlätta den internationella handeln finns internationella normer för hur växtskydds-krav ska få ställas vid handelsutbyten. Om normerna följs ska mottagarlandet acceptera exportsändningarna utan ytterligare krav. Systemet bör ha hög transparens och tydlighet, med möjligheter till uppföljning av om företagen uppfyller gällande regler.

Förslaget innebär att kraven på företagen vid utfärdande av sundhetscertifikat vid export av träprodukter kommer att förtydligas genom myndighetsföreskrifter. Förtydligandet avser bl.a. kraven på företagens hantering av träprodukter inklusive dokumentation av flödet av träprodukter till och från företagets anläggningar men även inom en anläggning samt träproduktens ursprung. Genom egenkontrollen, kontrolleras företagets rutiner och dokumentation kring beställning, kontroller i produktionen, kontroller av märkning samt åtgärder vid felleverans och konstaterade avvikelser. En viktig del av egenkontrollen är rutiner för dokumentation som gör det möjligt att spåra produkter i det fall växtskadegörare påträffas.

Egenkontroll kan ge såväl företagen som den berörda myndigheten bättre förutsättningar att uppfylla växtskyddskonventionens krav vid export av träprodukter.

Alternativa lösningar eller inte reglera alls

Att inte reglera alls, innebär att dagens situation bibehålls. I dag bedömer Jordbruksverket de företag som ansöker om sundhetscertifikat för att exportera träprodukter med krav på sundhetscertifikat. Det finns inga internationella regler för de krav som ställs på företagen. Det är upp till myndigheten att göra bedömningen utifrån kraven på rutiner för hantering och spårbarhet som finns i internationella normer. Om importerande länder inte har förtroende för det svenska kontrollsystemet kan exporten från Sverige till länder utanför EU påverkas. En sådan situation skulle på sikt kunna få konsekvenser för Sveriges export av träprodukter.

Alternativet att istället för krav på egenkontroll utöka Jordbruksverkets kontroller för att upprätthålla förtroendet för kontrollsystemet skulle innebära orimligt stor arbetsbelastning för myndigheten, men även för de kontrollerade företagen. Varje kontroll kräver resurser av företagen genom tid för förberedelse och genomförande. Till exempel skulle fler fysiska kontroller behöva göras av träprodukter, inkl. träemballage, vid export till ett land utanför EU. I praktiken skulle det kunna innebära att det skulle behövas en fast stationerad kontrollant på varje anläggning som använder, producerar eller behandlar träprodukter för export till tredjeland men även hos företag som använder träemballage vid export till tredjeland. Detta är en uppgift som Jordbruksverket har svårt att utföra inom ramen för de resurser som verket har i dag.

Berörda företag

De företag som skulle bli berörda av föreskrifter om egenkontroll är främst företag som är beroende av sundhetscertifikat enligt växtskyddskonventionen för export av träprodukter. Det är fråga om företag som

producerar eller behandlar träprodukter, t.ex. sågverk och hyvlerier. Ungefär 70–80 sågverksföretag ansöker varje år om sundhetscertifikat vid export av träprodukter till tredjeländ. Totalt utfärdas årligen 4 000–4 500 sundhetscertifikat kopplade till export av sågade trävaror.

Konsekvenser för företagen

Förslaget innebär att företagen genom egenkontroll ska se till att föreskrivna krav inom det fytosanitära området efterlevs. Företagen måste ha kontroll över rutiner för hanteringen och flödet av träprodukter. Det innebär att företagen ska ha ett system för dokumentation som visar hur träprodukten har hanterats och dess ursprung (spårbarhet). Företagen måste kunna beskriva sitt produktionssystem och sina interna kontroller och även förbinda sig att upprätthålla systemen, för att motsvara dessa krav.

Många av de stora företagen uppfyller redan i dag kraven på system för kvalitets- och miljöledning eftersom de är anslutna till olika certifieringssystem, t.ex. PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes), FSC (Forest Stewardship Council) och CoC (Chain of Custody). Kvalitets- och miljöledningssystem av nämnda slag baseras emellertid på andra syften än den fytosanitära lagstiftningen. Konsekvenserna av förslaget kan dock bli mindre för företag som redan har ett kvalitets- eller miljöledningssystem eftersom företaget kan samordna sina aktiviteter avseende de olika systemen och därigenom få lägre kostnader för genomförande av ett egenkontrollsystem än annars.

Förslaget innebär endast ett bemyndigande att meddela föreskrifter om kraven för företagens rutiner och dokumentation. I dagsläget är dessa föreskrifter inte fastställda men kraven kommer att anpassas till verksamhetens typ och omfattning samt till storleken på företaget. Detta gör att det i dagsläget inte är möjligt att skatta tidsåtgången eller kostnaden för företag, som i dag inte skulle ha godkända rutiner eller dokumentation, att skapa sådana så att de uppfyller de kommande kraven.

Administrativa kostnader

Förslaget innebär initialt en tillkommande administrativ engångskostnad för de företag som inte uppfyller de kommande kraven för egenkontroll, men den bedöms som liten eftersom merparten av de företag som troligen kommer att bli berörda redan följer dessa regler. Nya tillkommande företag skulle oberoende av förslaget behövt ansöka om sundhetscertifikat för sina produkter och de skulle i denna ansökan behöva beskriva sina rutiner, system och dokumentation.

Företagen förbinder sig att tillhandahålla rutiner för egenkontrollen och hålla dessa uppdaterade. Det innebär en viss ökning i de årliga administrativa kostnaderna för de företag som i dag inte har kvalitets- och miljöledningssystem. För övriga företag innebär förslaget inga extra administrativa kostnader eftersom de redan har system som kan användas vid egenkontrollen. För att undvika extra administrativa kostnader är det viktigt att företagen samordnar systemet för egenkontrollen med övriga kvalitets- och miljöledningssystem. Eftersom reglerna inte är fastställda i detalj går det inte att skatta storleken på de administrativa kostnaderna för företagen.

Konkurrensförhållanden

Förslaget innebär att det svenska systemet för kontroll avseende växtskadegörare förbättras och görs mer transparent och tydligt. Det innebär att företag med export till tredjeland enklare kan informera potentiella importländer om gällande svenska regler för träprodukter och att produkter från Sverige inte utgör någon risk avseende spridning av växtskadegörare. Det innebär att dessa företag kan ha en konkurrensfördel gentemot företag från länder med sämre system för förhindrande av spridning av växtskadegörare.

Små företag

Den föreslagna bestämmelsen om egenkontroll innebär att det ska finnas ett för verksamheten lämpligt program. Kraven på hantering och spårbarhet ska därmed vara anpassade till den typ och omfattning av verksamhet som utförs. Det innebär att kraven på små företag inte kommer att vara lika omfattande som för medelstora och stora företag. Ett exempel på hur en sådan anpassning kan se ut är spårbarhetsstandarden CoC (Chain of Custody) inom skogsbruket och skogsindustrierna som innehåller minimikrav på ledningssystem som är anpassade till den typ och omfattning av verksamhet som utförs. Det gör att konsekvenserna av förslaget för små företag bedöms komma att stå i proportion till verksamhetens omfattning.

Konsekvenser för berörd myndighet

Förslaget innebär att den berörda myndigheten initialt måste utarbeta kraven på företagen avseende egenkontrollen. Det kan handla om företagens rutiner och dokumentation kring beställning, kontroll i produktionen, kontroll av märkning, åtgärder vid felleverans och konstaterade avvikelser.

Dessutom måste en bedömning göras av alla företag som ska använda sig av systemet med egenkontroll. Eftersom myndigheten redan i dag gör en liknande bedömning vid utfärdande av sundhetscertifikat avseende sågade trävaror kommer bedömningen av om företagen uppfyller kraven för egenkontroll inte att vara särskilt omfattande.

På längre sikt kommer förslaget att innebära att den berörda myndigheten kommer att få tydligare riktlinjer att arbeta utifrån och ökade befogenheter att kontrollera att företagens rutiner uppfyller kraven. Det i sin tur innebär att myndighetens kunskap om företagens arbete för att förhindra spridningen av växtskadegörare ökar. Resurserna kan då koncentreras till områden och företag med störst risk för spridning av växtskadegörare. Hela systemet för kontroll av växtskadegörare kommer att bli mer effektivt.

6.5 Straffbestämmelser (avsnitt 5.5)

Förslaget

Förslaget innebär att det blir straffbart att utfärda sundhetsintyg utan att utfärdaren fått uppgiften överlämnad till sig. Vidare innebär förslaget att

det straffbara området utökas något genom att överträdelse av föreskrifter om åtgärder vid brister eller avsaknad av sundhetsintyg samt överträdelse av föreskrifter om villkor för överlämnande av uppgiften att utfärda sundhetsintyg är straffbelagda. Straffskalan är böter.

Konsekvenser

Förslaget kommer att innebära visst ökat arbete för de rättsvårdande myndigheterna. Bedömningen är att den ökningen kommer att vara marginell, vilket gör att kostnaden med anledning av detta förslag bedöms vara försumbar.

7 Författningskommentar

1 §

Paragrafens *andra stycke* har ändrats. Ändringen innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med växtprodukt. Bemyndigandet ger möjlighet att på en annan nivå än lag precisera och anpassa begreppet växtprodukt till ändringar i EU-rätten eller andra internationella åtaganden. I paragrafen har vissa redaktionella ändringar gjorts. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.1.

3 §

Ändringen i bestämmelsens *första stycke* innebär att det förtydligas att åtgärder som avses i såväl 5 § som 5 a § får vidtas mot de växtskadegörare som bestämmelsen omfattar. Det är således fråga om åtgärder för att bekämpa, hindra spridning av, kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare. Vidare ändras bestämmelsen på så sätt att uttrycket lager av växter eller växtprodukter stryks från uppräknningen av föremål som kan åsamkas allvarlig skada och ersätts av växter och växtprodukter. I övrigt har endast redaktionella ändringar gjorts.

I *andra stycket* finns i dag bestämmelser som gör det möjligt, om det finns synnerliga skäl, för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela beslut om åtgärder för att bekämpa och hindra spridning av sådana växtskadegörare som inte finns angivna i föreskrifter som meddelats med stöd av första stycket. Ändringen av bestämmelsen innebär att utrymmet för att vidta åtgärder mot växtskadegörare av detta slag utökas genom att kravet för att vidta åtgärder anges till särskilda skäl. Sådana särskilda skäl kan exempelvis vara att det föreligger ett brådskande behov av att vidta förebyggande åtgärder beträffande en nyupptäckt växtskadegörare eller växtskadegörare som inte tidigare förekommit i landet och som inte är reglerad med stöd av första stycket sedan tidigare. Ändringen innebär också, genom hänvisningen till 5 a §, att det blir möjligt att vidta fler typer av åtgärder. Således blir det möjligt att, förutom bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare, kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av sådana.

Vidare innebär ändringen att den uttryckliga tidsgränsen om tre månader tas bort. Varaktigheten av beslut eller föreskrifter om åtgärder av det nu aktuella slaget bör emellertid inte vara längre än nödvändigt för att uppnå det mål från växtskyddssynpunkt som åtgärden avser. Detta gäller naturligtvis särskilt om åtgärden är ingripande för den enskilde.

Vidare har i paragrafen förtydligats att bemyndigandet, förutom beslut, även avser att meddela sådana föreskrifter som anges i 5 och 5 a §§. Paragrafen har behandlats i avsnitt 5.2.

5 §

Paragrafens *första stycke* har ändrats på så sätt att en hänvisning görs till båda styckena i 3 §. Ändringen tydliggör att åtgärder enligt paragrafen kan vidtas såväl mot växtskadegörare som finns angivna i föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § första stycket som mot andra växtskadegörare, under förutsättning att det finns särskilda skäl. Därutöver har redaktionella ändringar gjorts i paragrafen.

5 a §

Paragrafens *första stycke* har ändrats på så sätt att en hänvisning görs till båda styckena i 3 §. Ändringen tydliggör att åtgärder enligt paragrafen kan vidtas såväl mot växtskadegörare som finns angivna i föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § första stycket som mot andra växtskadegörare, under förutsättning att det finns särskilda skäl. Vidare har i punkten 2 gjorts ett tillägg som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet får besluta om undersökning av sundhetsintyg. Därutöver har redaktionella ändringar gjorts i paragrafen. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.3.

6 b §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för företag att utöva egenkontroll över verksamheten. För att omfattas av bestämmelsen ska det vara fråga om företag som för exportändamål använder, producerar eller behandlar växtprodukter av trä. Uttrycket exportändamål innebär att både företag som själva exporterar och företag som levererar produkter till det exporterande företaget omfattas av bestämmelsen. Med export avses försäljning eller annan leverans till tredje land. Produktion inbegriper även reparation av växtprodukter så som exempelvis träemballage. Med uttrycket behandla avses att produkten behandlas mot växtskadegörare, exempelvis värmebehandling genom att produkten upphetas till viss temperatur.

I bestämmelsen ställs även krav på att egenkontrollen ska vara lämplig i förhållande till verksamhetens art. Typen av verksamhet och dess omfattning ska således beaktas när skyldigheten att utöva egenkontroll bestäms.

Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.4.

7 §

Paragrafens *första stycke* har ändrats på så sätt att en hänvisning görs till 7 a § andra stycket. Ändringen innebär att en myndighet kan låta verkställa de åtgärder som har beslutats med stöd av 7 a § på en enskilds bekostnad. Därutöver har redaktionella ändringar gjorts i paragrafen. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.3.

7 a §

Paragrafens *andra stycke* är nytt och innebär att det införs nya bemyndiganden som ger regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om åtgärder om det finns brister i eller om det saknas sundhetsintyg. Sådana brister kan exempelvis bestå i att sundhetsintyget har felaktig utformning eller placering, att det innehåller felaktiga uppgifter, att det saknar uppgifter eller att sundhetsintyget inte överensstämmer med det föremål intyget åtföljer. Enligt andra stycket 1 får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i det enskilda fallet avlägsna eller ogiltigförklara ett sundhetsintyg. Möjlighet att meddela föreskrifter om sådana åtgärder finns med stöd av bemyndigandet i första stycket. Att avlägsna sundhetsintyg kan bl.a. komma ifråga när intyget är märkt på ett föremål och avlägsnandet kan då ske genom att det exempelvis slipas bort eller målas över. Åtgärderna i andra stycket 2 avser växter eller föremål som kan hysa växtskadegörare. De åtgärder som kan komma ifråga är användning, behandling och förstörelse eller liknande av växt, växtprodukt eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare. Med behandling avses att föremålet behandlas mot växtskadegörare, exempelvis kan detta ske genom värmebehandling där produkten upphettas till viss temperatur. Med liknande åtgärd avses andra åtgärder för att hindra spridning av växtskadegörare såsom exempelvis att kvarhålla en sändning på viss plats, att kräva övertäckning, förvaring på säker plats eller deponering genom nedgrävning på säker plats.

Tredje stycket motsvaras till viss del av andra stycket i den nuvarande paragrafen. Ändringen i *tredje stycket* innebär att det blir möjligt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att överlämna till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg vid alla typer av förflyttning av växter och växtprodukter inom EU där sådant intyg krävs. Vidare innebär ändringen att det tydliggörs att bemyndigandet omfattar sundhetsintyg som krävs vid export till tredje land. Det blir således möjligt att överlämna till företag att utfärda sundhetsintyg som kan krävas vid alla förflyttningar inom landet och inom EU samt vid export till tredje land av växter och växtprodukter.

Fjärde stycket är nytt och har inte någon motsvarighet i nuvarande växtskyddslag. Bestämmelsen innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för att i enlighet med tredje stycket överlämna till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg. Sådana villkor kan exempelvis vara krav på att företaget ska vara godkänt och ha viss utrustning och kompetens.

Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.3.

10 §

Paragrafen innehåller straffbestämmelser och ändras på så sätt att en fjärde punkt införs. Genom bestämmelsen i fjärde punkten straffbeläggs att uppsåtliga eller av oaktsamhet utfärda sundhetsintyg utan att utfärdaren fått uppgiften överlämnad till sig enligt den föreslagna bestämmelsen i 7 a § tredje stycket. Straffskalan är böter. Därutöver har redaktionella ändringar gjorts i paragrafen. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.5.

11 §

Paragrafen ändras på så sätt att det i *femte stycket* anges att beslut som meddelats med stöd av 7 a § andra stycket ska gälla omedelbart om inte annat bestämts. Därutöver har redaktionella ändringar gjorts i paragrafen. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.3.

I

*(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)***RÅDETS DIREKTIV 2000/29/EG****av den 8 maj 2000****om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen**

EUROPEISKA UNIONS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Rådets direktiv 77/93/EEG av den 21 december 1976 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen ⁽³⁾ har undergått flera och omfattande ändringar ⁽⁴⁾. För att skapa klarhet och av praktiska skäl bör en kodifiering av nämnda direktiv företas.
- (2) Växtodlingen är mycket viktig för gemenskapen.
- (3) Växtodlingens avkastning minskar ständigt genom påverkan av skadegörare.
- (4) Det är absolut nödvändigt att skydda växter mot skadegörare inte bara för att undvika en minskning av avkastningen, utan också för att öka produktiviteten inom jordbruket.
- (5) De åtgärder som vidtas av gemenskapen, genom den växtskyddsordning som tillämpas för gemenskapen som

ett område utan inre gränser, i syfte att systematiskt utrota skadegörare i gemenskapen, skulle bara ha en begränsad effekt om inte skyddsåtgärder samtidigt vidtog mot deras införsel till gemenskapen.

- (6) Behovet av sådana åtgärder har länge insetts. De har varit föremål för många nationella bestämmelser och internationella avtal, däribland internationella växtskyddskonventionen av den 6 december 1951 som slöts inom Förenta nationernas livsmedels- och lantbruksorganisation (FAO) och som är av världsomfattande intresse.
- (7) En av de viktigaste åtgärderna består i att utarbeta en förteckning över de mycket farliga skadegörare, vilkas införsel till gemenskapen måste förbjudas och även en lista över de skadegörare vars införsel måste förbjudas om de förekommer på vissa växter eller växtprodukter.
- (8) Förekomst av en del av dessa skadegörare kan inte kontrolleras effektivt när växter eller växtprodukter förs in från länder där skadegörarna förekommer. Det är därför nödvändigt att i en så begränsad omfattning som möjligt fastställa förbud mot införsel av vissa växter och växtprodukter, eller att bestämmelser fastställs om att särskilda kontroller skall göras i produktionslandet.
- (9) Sådana växtskyddskontroller måste begränsas till införsel av produkter med ursprung i icke-medlemsländer och till de fall där det föreligger starka indikationer på att någon av växtskyddsbestämmelserna inte har iakttagits.

⁽¹⁾ Yttrandet avgivet den 15 februari 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).⁽²⁾ EGT C 129, 27.4.1998, s. 36.⁽³⁾ EGT L 26, 31.1.1977, s. 20. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/53/EG (EGT L 142, 5.6.1999, s. 29).⁽⁴⁾ Se bilaga VIII, del A.⁽¹⁰⁾ Det är nödvändigt att fastställa en möjlighet att under vissa förhållanden göra undantag från vissa bestämmelser. Erfarenheten visar att vissa av dessa undantag kan vara av lika stor betydelse som säkerhetsåtgärderna. Det förfarande i brådskande fall som fastställs i detta direktiv bör därför också gälla för dessa undantag.

- (11) Om överhängande fara för införsel eller spridning av skadegörare föreligger bör den medlemsstat där problemet har sitt ursprung normalt vidta sådana provisoriska skyddsåtgärder som inte anges i detta direktiv och kommissionen bör informeras om alla händelser som kräver att säkerhetsåtgärder vidtas.
- (12) De franska utomeuropeiska departementens omfattande handel med växter och växtprodukter med resten av gemenskapen gör det önskvärt att bestämmelserna i detta direktiv är tillämpliga för dem. Med hänsyn till den särskilda karaktär som jordbruksproduktionen har i de franska utomeuropeiska departementen är det lämpligt att fastställa ytterligare skyddsåtgärder som berättigas av hänsyn till växtskyddet och växtlivet där. Bestämmelserna i detta direktiv bör också utvidgas till att omfatta skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare till de franska utomeuropeiska departementen från andra delar av Frankrike.
- (13) Genom rådets förordning (EEG) nr 1911/91 av den 26 juni 1991 om tillämpningen av gemenskapsrättens bestämmelser vad avser Kanarieöarna⁽¹⁾ integreras Kanarieöarna i gemenskapens tullområde och i den gemensamma politiken. Enligt artiklarna 2 och 10 i den förordningen skall den gemensamma jordbrukspolitiken tillämpas från det att den särskilda försörjningsordningen träder i kraft. Tillämpningen måste också kompletteras med särskilda åtgärder rörande jordbruksproduktionen.
- (14) I rådets beslut 91/314/EEG av den 26 juni 1991 om införandet av ett särskilt åtgärdsprogram för Kanarieöarna på grund av deras ökaraktär och avsides läge (Poisican)⁽²⁾ fastställs allmänna riktlinjer för åtgärder som skall vidtas för att ta hänsyn till ögruppens särskilda problem och svårigheter.
- (15) För att ta hänsyn till den särskilda växtskyddssituationen på Kanarieöarna är det följaktligen lämpligt att förlänga tillämpningen av vissa bestämmelser i detta direktiv till en period som tar slut sex månader efter den dag då medlemsstaterna måste ha genomfört kommande bestämmelser avseende bilagorna till detta direktiv rörande skyddet av de franska utomeuropeiska departementen och Kanarieöarna.
- (16) För tillämpningen av detta direktiv är det lämpligt att fastställa de certifikatmodeller som är godkända enligt Internationella växtskyddskonventionen i dess lydelse av den 21 november 1979, i en standardiserad utformning som har utarbetats i nära samarbete med internationella organisationer. Det är även lämpligt att fastställa vissa bestämmelser som rör de villkor enligt vilka sådana certifikat får utfärdas, vissa bestämmelser som rör användandet av tidigare modeller under en övergångsperiod, och krav på certifiering då växter och växtprodukter förs in från tredje land.
- (17) I fråga om import av växter och växtprodukter från icke-medlemsländer bör de myndigheter som i sådana länder utfärdar certifikat i princip vara de som bemyndigats enligt Internationella växtskyddskonventionen. Det skulle vara önskvärt att upprätta en förteckning över sådana myndigheter i icke konventionsanslutna icke-medlemsländer.
- (18) Det förfarande som tillämpas vid vissa typer av ändringar som kommer att göras av bilagorna till detta direktiv bör förenklas.
- (19) Direktivets tillämpningsområde bör preciseras med avseende på "trä". Det är lämpligt att följa den detaljerade beskrivning av "trä" som ges i gemenskapslagstiftningen.
- (20) Vissa fröer hör till de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilagorna till detta direktiv och som måste underkastas en växtskyddskontroll i ursprungslandet eller i avsändarlandet innan de tillåts komma in i gemenskapen eller i handeln inom gemenskapen.
- (21) Det är lämpligt att i vissa fall fastställa att den officiella kontroll av växter, växtprodukter och andra föremål som kommer från tredje länder, bör utföras av kommissionen i det tredje land som är ursprungsland.
- (22) Dessa gemenskapskontroller måste utföras av experter som är anställda av kommissionen men också av experter som är anställda av medlemsstaterna, och vilkas tjänster görs tillgängliga för kommissionen. Experternas roll bör definieras i samband med de aktiviteter som krävs enligt gemenskapens växtskyddsordning.
- (23) Ordningens tillämpningsområde bör inte längre begränsas till handeln mellan medlemsstaterna och tredje land, utan det bör utökas till att även omfatta saluföringen inom de enskilda medlemsstaterna.
- (24) Alla delar av gemenskapen bör i princip ha samma grad av skydd mot skadegörare. Hänsyn bör emellertid tas till olikheter i de ekologiska förhållandena och i utbredningen av vissa skadegörare. Till följd av detta bör

⁽¹⁾ EGT L 171, 29.6.1991, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2674/1999 (EGT L 326, 18.12.1999, s. 3).

⁽²⁾ EGT L 171, 29.6.1991, s. 5.

- "skyddade zoner", som är utsatta för särskilt stora risker avseende växtskyddet, definieras och de bör ges särskilt skydd under villkor som är förenliga med förverkligandet av den inre marknaden.
- (25) I och med att gemenskapens växtskyddsordning tillämpas på gemenskapen som ett område utan inre gränser och skyddade zoner införs, kommer det att vara nödvändigt att göra skillnad mellan krav som gäller produkter från gemenskapen och krav som gäller införsel av produkter från tredje land, och att skadegörare som är relevanta för de skyddade zonerna identifieras.
- (26) Det lämpligaste stället att genomföra växtskyddskontroll på är produktionsplatsen. Avseende produkter från gemenskapen bör därför denna kontroll obligatoriskt genomföras på produktionsplatsen och bör omfatta alla relevanta växter och växtprodukter som odlas, produceras, används eller som av någon annan orsak finns där, och på det odlingssubstrat som används där. För att ett sådant kontrollsystem skall fungera smidigt, bör alla producenter registreras officiellt.
- (27) För att gemenskapens växtskyddsordning skall kunna tillämpas på ett effektivare sätt på den inre marknaden, måste det vid växtskyddskontroll vara möjligt att utöver den tillgängliga personal som kommer från medlemsstaternas officiella växtskyddsmyndigheter använda annan personal, vars utbildning kommer att samordnas och stödjas ekonomiskt av gemenskapen.
- (28) Om kontrollresultaten är tillfredsställande, bör gemenskapsprodukterna inte längre åtföljas av ett sådant sundhetscertifikat som används vid internationell handel, utan vara försedd med ett överenskommet märke, "växtpass", som är anpassat till produkttyperna, för att säkerställa deras fria rörlighet inom hela gemenskapen eller i de delar av gemenskapen för vilka växtpasset är giltigt.
- (29) Det bör specificeras vilka officiella åtgärder som skall vidtas då kontrollresultaten inte är tillfredsställande.
- (30) För att säkerställa att gemenskapens växtskyddsordning följs inom den inre marknaden, bör ett system för officiell kontroll i samband med saluföringen upprättas. Systemet bör vara så pålitligt och enhetligt som möjligt i hela gemenskapen, men bör utesluta särskild kontroll vid gränserna mellan medlemsstaterna.
- (31) Inom ramen för den inre marknaden, bör produkter med ursprung i tredje länder i princip underkastas växtskyddskontroll då de första gången förs in till gemenskapen. Om resultatet av kontrollen är tillfredsställande, bör produkterna från tredje land förses med ett växtpass som säkerställer att de har samma fria rörlighet som gemenskapens produkter.
- (32) För att kunna bemöta alla säkerhetskrav som ställs i den situation som uppstår vid genomförandet av den inre marknaden är det viktigt att stärka medlemsstaternas och gemenskapens infrastrukturer för växtskyddskontroll vid gemenskapens yttre gränser, med särskild vikt på de medlemsstater som på grund av sitt geografiska läge utgör gemenskapens införselorter. Kommissionen kommer att föreslå att nödvändiga medel anslås för det ändamålet i Europeiska unionens allmänna budget.
- (33) För att öka effektiviteten hos gemenskapens växtskyddsordning inom den inre marknaden, bör medlemsstaterna göra upp en harmoniserad praxis för den personal som är ansvarig för växtskyddet. Kommissionen kommer att lägga fram en norm för praxis inom växtskyddet i gemenskapen före den 1 januari 1993.
- (34) Det är inte längre möjligt för medlemsstaterna att fastställa särskilda växtskyddsbestämmelser om införsel till deras territorier av växter eller växtprodukter med ursprung i andra medlemsstater. Alla bestämmelser om växtskyddskrav på växter eller växtprodukter bör fastställas på gemenskapsnivå.
- (35) Det är nödvändigt att skapa en ordning för ekonomiska bidrag från gemenskapen för att på gemenskapsnivå fördela den börda som utgörs av eventuella kvarvarande risker i handeln som är en följd av gemenskapsordningen för växtskydd.
- (36) För att förhindra infektioner som orsakas av skadliga organismer som förs in från tredje land bör gemenskapen lämna ett ekonomiskt bidrag för att förstärka infrastrukturen för växtskyddskontrollen vid gemenskapens yttre gränser.
- (37) Den nämnda ordningen bör också göra det möjligt att på lämpligt sätt bidra till vissa utgifter för de särskilda åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att bekämpa infektioner som orsakas av skadliga organismer som förts in från tredje land eller från andra områden inom gemenskapen och att, om möjligt, utrota dem och avhjälpa den skada som de har orsakat.
- (38) Detaljerna för hur ekonomiskt bidrag från gemenskapen skall beviljas bör bestämmas genom ett påskyndat förfarande.
- (39) Det är nödvändigt att se till att kommissionen får fullständig information om de möjliga orsakerna till införseln av de ifrågavarande skadliga organismerna.
- (40) Kommissionen bör särskilt övervaka att gemenskapens bestämmelser om växtskydd tillämpas på ett riktigt sätt.

- (41) Om det skulle konstateras att införseln av skadliga organismer är en följd av inadekvata granskningar eller undersökningar bör gemenskapslagstiftningen såvitt avser följderna tillämpas under beaktande av vissa särskilda åtgärder.
- (42) Det är lämpligt att skapa ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen genom Ständiga kommittén för växtskydd som inrättades genom rådets beslut 76/894/EEG⁽¹⁾.
- (43) Detta direktiv får inte påverka medlemsstaternas förpliktelser vad gäller de tidsfrister för genomförande och tillämpning som fastställs i bilaga VIII, del B.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Detta direktiv gäller skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare på växter eller växtprodukter till medlemsstaterna från andra medlemsstater eller från icke-medlemsländer.

Direktivet gäller också

- a) från och med den 1 juni 1993, skyddsåtgärder mot spridning av skadegörare inom gemenskapen som sker på grund av växters, växtprodukters och därmed sammanhörande föremåls rörlighet inom en medlemsstat,
- b) skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare till de franska utomeuropeiska departementen från andra delar av Frankrike, och omvänt, till andra delar av Frankrike från de franska utomeuropeiska departementen,
- c) skyddsåtgärder mot införsel av skadegörare till Kanarieöarna från andra delar av Spanien, och omvänt, till andra delar av Spanien från Kanarieöarna.

2. Utan att det påverkar de villkor som skall fastslås för att skydda den situation som råder i vissa av gemenskapens regioner i fråga om växtskyddet, och med hänsyn till skillnaderna i de jordbruksmässiga och ekologiska förhållandena, får sådana skyddsåtgärder som är berättigade med hänsyn till växtskyddet

och växtlivet i de franska utomeuropeiska departementen och på Kanarieöarna, och som kompletterar de som fastställs i detta direktiv, fastslås i enlighet med de förfarande som fastställs i artikel 18.

3. Detta direktiv är inte tillämpligt på Ceuta eller Melilla.
4. Varje medlemsstat skall inrätta eller utnämna en enda ansvarig central myndighet, som kontrolleras av medlemsstatens regering, i synnerhet för samordning och kontakter i frågor som berör växtskydd och faller under detta direktiv. Den officiella växtskyddsmyndighet, som har inrättats enligt Internationella växtskyddskonventionen skall företrädesvis utses för detta ändamål. Denna myndighet och eventuella senare ändringar i frågan skall anmälas till de andra medlemsstaterna och till kommissionen.

5. Med avseende på skyddsåtgärderna mot att skadegörare förs in från de franska utomeuropeiska departementen till andra delar av Frankrike och till de andra medlemsstaterna och mot att de sprids inom de franska utomeuropeiska departementen, skall de dagar som avses i punkt 1 a i denna artikel samt i artiklarna 3.4, 4.2 och 4.4, 5.2 och 5.4, 6.5 och 6.6, 10.1 och 10.2 samt 13.8, 13.10 och 13.11 ersättas med en dag som motsvarar utgången av en sex månaders period efter den dag då medlemsstaterna skall genomföra kommande bestämmelser avseende bilaga I–V rörande skyddet av de franska utomeuropeiska departementen. Punkterna 1 b och 2 i denna artikel skall upphöra att gälla från och med samma dag.

6. Avseende skyddsåtgärderna mot att skadegörare förs in från Kanarieöarna till andra delar av Spanien och till de andra medlemsstaterna och mot att de sprids på Kanarieöarna, skall de dagar som avses i punkt 1 a i denna artikel samt i artiklarna 3.4, 4.2 och 4.4, 5.2 och 5.4, 6.5 och 6.6, 10.1 och 10.2 samt 13.8, 13.10 och 13.11 ersättas med en dag som motsvarar utgången av en sex månaders period efter den dag då medlemsstaterna skall genomföra kommande bestämmelser avseende bilaga I–V rörande skyddet av Kanarieöarna. Punkt 1 c i denna artikel skall upphöra att gälla från och med samma dag.

Artikel 2

1. I detta direktiv avses med

- a) *växter*: levande växter och levande växtdelar, inklusive fröer,

levande växtdelar:

— frukt – i botanisk mening – dock inte konserverad genom djupfrysning,

⁽¹⁾ EGT L 340, 9.12.1976, s. 25.

- grönsaker, dock inte konserverade genom djupfrysning,
  - knölar, stamknölar, lökar, jordstammar,
  - snittblommor,
  - grenar med bladverk,
  - avskurna träd med bladverk,
  - vävnadskultur av växter.
- fröer*: fröer i termens botaniska betydelse, med undantag för sådana som inte är avsedda för sådd,
- b) *växtprodukter*: produkter från växter som är obearbetade eller som genomgått en enkel bearbetning, såvida de inte är växter,
- c) *plantering*: alla förfaranden att placera växter så att deras framtida tillväxt, reproduktion eller förökning säkras,
- d) *växter avsedda för plantering*:
- växter som redan är planterade och som är avsedda att förbli planterade eller att omplanteras efter införseln, eller
  - växter som inte är planterade vid införseln, men som är avsedda att planteras efteråt;
- e) *skadegörare*: skadliga organismer på växter eller växtprodukter, som hör till djur- eller växtriket, eller virus mykoplasma eller andra sjukdomsalstrande organismer,
- f) *växtpass*: en officiell etikett som bevisar att bestämmelserna i detta direktiv avseende växtskyddsnormer och särskilda krav följs, och som är
- standardiserad på gemenskapsnivå för olika typer av växter eller växtprodukter, och
  - utarbetad av det ansvariga officiella organet i en medlemsstat och utfärdad i enlighet med de genomförandebestämmelser som fastställer detaljerna för förfarandet vid utfärdande av växtpass.
- För särskilda produkttyper kan det enligt det förfarande som fastställs i artikel 18 fattas beslut om andra officiellt godkända märken än etiketter.
- Standardisering sker enligt det förfarande som fastställs i artikel 8. Vid standardiseringen skall olika märken fastslås för växtpass som enligt artikel 10.1 andra stycket inte är giltiga för alla delar av gemenskapen,
- g) *ansvariga officiella organ*:
- i) den eller de officiella växtskyddsmyndigheter i en medlemsstat som avses i artikel 1.4, eller
  - ii) en offentlig myndighet, som har inrättats
- på nationell nivå,
  - eller, under tillsyn av nationella myndigheter på regional nivå inom de gränser som är fastslagna i den berörda medlemsstatens konstitution.
- En medlemsstats ansvariga officiella organ kan i enlighet med nationell lagstiftning delegera de uppgifter som fastställs i detta direktiv så att en offentligrättslig eller privaträttslig juridisk person utför dem under organens bemyndigande och tillsyn, och som enligt sin officiellt godkända stadga uteslutande utför särskilda offentliga uppgifter, förutsatt att personen eller dess medlemmar inte har något personligt intresse i resultatet av de åtgärder som den vidtar.
- Medlemsstaterna skall säkerställa att de organ som avses i första stycket ii och de som avses i första stycket i har ett nära samarbete med varandra.
- I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 får dessutom andra juridiska personer, som har inrättats under det eller de organ som avses i första stycket i och som verkar under det organets bemyndigande och tillsyn godkännas, förutsatt att personen inte har något personligt intresse i resultatet av de åtgärder som den vidtar.
- Den enda centrala myndigheten, som avses i artikel 1.4, skall underrätta kommissionen om de ansvariga officiella organen i den berörda medlemsstaten. Kommissionen skall underrätta medlemsstaterna om detta;
- h) *skyddad zon*: en zon inom gemenskapen
- där en eller flera av de skadegörare som avses i detta direktiv, och som är etablerade i en eller flera delar av gemenskapen, trots gynnsamma förhållanden inte är endemiskt förekommande eller etablerade,

— där det finns en fara för att vissa skadegörare skall etablera sig på grund av de ekologiskt gynnsamma förhållanden som råder där för vissa grödor, fastän skadegörarna inte är endemiskt förekommande eller etablerade inom gemenskapen,

och som, i enlighet med förfarandet i artikel 18, har erkänts uppfylla de villkor som avses i första och andra strecksatsen, och detta, i det fall som avses i första strecksatsen, på begäran av den eller de berörda medlemsstaterna och på grundval av att de resultat från relevanta undersökningar som har övervakats av de experter som avses i artikel 21, enligt det förfarande som fastställs där, inte visar motsatsen. De undersökningar som rör andra strecksatsen är frivilliga.

En skadegörare skall anses vara etablerad i ett område om den förekommer där och om antingen inga officiella åtgärder har vidtagits där för att utrota den eller sådana åtgärder under en tid av minst två år inte har visat sig vara effektiva.

Avseende fallet i första stycket första strecksatsen skall den eller de berörda medlemsstaterna genomföra regelbundna och systematiska officiella undersökningar rörande närvaron av de skadegörare som den skyddade zonen avser. Varje upptäckt av de skadegörarna skall omedelbart anmälas till kommissionen. Den risk som en sådan upptäckt medför skall värderas av Ständiga kommittén för växtskydd och det skall beslutas om lämpliga åtgärder enligt det förfarande som avses i artikel 18.

Detaljerna för hur de undersökningar som avses i första och tredje stycket skall genomföras får bestämmas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, med hänsyn till sunda vetenskapliga och statistiska principer.

Resultaten från de ovan nämnda undersökningarna skall anmälas till kommissionen. Kommissionen skall underrätta de andra medlemsstaterna om detta.

Före den 1 januari 1998 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport om hur systemet med skyddade zoner fungerar, om nödvändigt tillsammans med lämpliga förslag;

i) *officiella uttalanden eller åtgärder*: ett uttalande eller en åtgärd som, utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 21, görs eller vidtas

— av representanter för en medlemsstats officiella växtskyddsmyndighet eller, på dess ansvar, av andra tjänstemän, då det gäller uttalanden eller åtgärder som rör utfärdandet av de certifikat som specificeras i artikel 7.1 eller artikel 8.2,

— antingen av sådana representanter eller tjänstemän eller av utbildad personal som är anställd av ett av de ansva-

riga officiella organen i en medlemsstat då det gäller alla övriga fall, förutsatt att personalen inte har något personligt intresse av resultatet av de åtgärder som den vidtar och att den uppfyller minimikraven på kompetens.

Medlemsstaterna skall säkerställa att deras tjänstemän och personal har den kompetens som är nödvändig för att detta direktiv skall kunna tillämpas korrekt. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 får riktlinjer dras upp för denna kompetens.

Kommissionen skall inom ramen för Ständiga kommittén för växtskydd utarbeta program för gemenskapen, rörande vidareutbildning av berörda tjänstemän och personal, och övervaka genomförandet av programmen, för att öka den kunskap och den erfarenhet som har uppnåtts på nationell nivå till en nivå som motsvarar de ovannämnda kompetenskraven. Den skall bidra till att finansiera vidareutbildningen och skall föreslå att nödvändigt medel anslås för detta ändamål i gemenskapens budget.

2. Bestämmelserna i detta direktiv avser, förutom då annat uttryckligen fastställs, trä endast i den mån det har kvar hela eller en del av sin naturliga rundade yta, med eller utan bark, eller är i form av flis, spån, sågspån eller träavfall.

Med undantag för de bestämmelser som berör bilaga V, berörs trä, antingen det uppfyller de villkor som anges i det första stycket eller inte, också då det används vid lastning, som garneringsträ, avståndsklossar, för lastpallar eller som förpackningsmaterial som används vid transport av föremål av alla slag, förutsatt att det medför en växtskyddsrisik.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de skadegörare som anges i bilaga I, del A.

2. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del A, om de är angripna av de skadegörare som anges i den delen av bilagan för ifrågavarande växt eller växtprodukt.

3. I enlighet med villkor som kan fastslås enligt det förfarande som fastställs i artikel 17, skall punkterna 1 och 2 inte tillämpas vid fall av svaga angrepp, på andra växter än de som är avsedda för plantering, av de skadegörare som anges i bilaga I, del A eller i bilaga II, del A, som tidigare har fastslagits i överenskommelse med de myndigheter som representerar medlemsstaterna på växtskyddsområdet.

4. Medlemsstaterna skall föreskriva att med verkan från och med den 1 juni 1993, skall punkterna 1 och 2 också tillämpas för spridning av berörda skadegörare i samband med förflyttning av växter, växtprodukter eller andra föremål inom en medlemsstats territorium.

5. Från och med den 1 juni 1993 skall medlemsstaterna förbjuda införsel till och spridning inom de relevanta skyddade zonerna av följande:

- a) De skadegörare som anges i bilaga I, del B.
- b) De växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del B, då dessa är angripna av de relevanta skadegörare som anges där.

6. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18

- a) skall de skadegörare som anges i bilagorna 1 och 2 delas in på följande sätt:

- Skadegörare som inte förekommer i någon del av gemenskapen och som är relevanta för hela gemenskapen skall anges i bilaga I, del A, avsnitt I respektive bilaga II, del A, avsnitt I.
- Skadegörare som förekommer i gemenskapen men som inte är endemiskt förekommande eller etablerade i hela gemenskapen och som är relevanta för hela gemenskapen skall anges i bilaga I, del A, avsnitt II respektive bilaga II, del A, avsnitt II.
- Övriga skadegörare skall anges i bilaga I, del B respektive bilaga II, del B, invid den skyddade zon för vilken de är relevanta.

- b) De skadegörare som är endemiskt förekommande eller etablerade i en eller flera delar av gemenskapen skall utgå, med undantag av dem som avses i andra och tredje strecksatsen i a.

- c) Rubrikerna på bilagorna 1 och 2 samt de olika delarna och avsnitten i dessa skall anpassas till det som sägs i punkterna a och b.

7. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 kan det beslutas att medlemsstaterna skall föreskriva

- a) att införsel till deras områden och spridning inom dessa av vissa organismer, också enstaka exemplar, som anses vara

skadegörare på växter eller växtprodukter men inte anges i bilagorna I och II, skall förbjudas eller kräva särskilt tillstånd under villkor som specificeras enligt samma förfarande,

- b) att införsel till deras områden och spridning, inom dessa av vissa organismer som anges i bilaga II, men som förekommer på andra växter än de som anges i den bilagan och som anses vara skadegörare på växter eller växtprodukter, skall förbjudas eller kräva särskilt tillstånd under villkor som specificeras enligt samma förfarande,

- c) att införsel till deras områden och spridning inom dessa av vissa organismer som anges i bilagorna I och II, som visats förekomma i enstaka exemplar och som anses vara skadegörare på växter eller växtprodukter, skall förbjudas eller kräva särskilt tillstånd under villkor som specificeras enligt samma förfarande.

Första stycket skall också tillämpas i fråga om de organismerna då de inte omfattas av rådets direktiv 90/220/EEG av den 23 april 1990 om avsiktig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön⁽¹⁾ eller andra mer specifika gemenskapsbestämmelser om genetiskt modifierade organismer.

Punkterna 1 och 5 a, punkterna 2 och 5 b samt punkt 4 skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

Efter det att de åtgärder som föreskrivs i första stycket har vidtagits, skall nämnda stycke inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

Artikel 4

1. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de växter eller växtprodukter som anges i bilaga III, del A, om de har sitt ursprung i de länder som anges i den delen av bilagan.

2. Medlemsstaterna skall föreskriva att det från och med den 1 juni 1993 är förbjudet att föra in de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga III, del B, till de relevanta skyddade zonerna på deras territorier.

⁽¹⁾ EGT L 117, 8.5.1990, s. 15. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 97/35/EG (EGT L 169, 27.6.1997, s. 72).

3. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 skall bilaga III ändras så att del A innehåller växter, växtprodukter och andra föremål som utgör en växtskyddsrisik i alla delar av gemenskapen, och del B innehåller växter, växtprodukter och andra föremål som utgör en växtskyddsrisik endast för skyddade zoner. De skyddade zonerna skall anges i del B.

4. Från och med den 1 juni 1993 skall punkt 1 inte längre vara tillämplig för växter, växtprodukter och andra föremål med ursprung i gemenskapen.

5. Punkterna 1 och 2 skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

6. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare, får en medlemsstat föreskriva att punkterna 1 och 2 i enskilda specificerade fall inte skall tillämpas för växter, växtprodukter och andra föremål som odlas, produceras eller används i omedelbart angränsande områden i tredje land och förs in till medlemsstaten i avsikt att utnyttjas på närliggande ställen i medlemstatens gränsområde.

Då ett sådant undantag beviljas, skall medlemsstaten ange platsen och användarens namn. Dessa uppgifter skall uppdateras regelbundet och de skall stå till kommissionens förfogande.

Växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av undantag enligt första stycket skall åtföljas av dokument av vilka framgår var i det tredje landet växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung.

Artikel 5

1. Medlemsstaterna skall förbjuda införsel till sina områden av de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del A, om inte de särskilda krav som anges i den delen av bilagan uppfylls.

2. Medlemsstaterna skall från och med den 1 juni 1993 förbjuda införsel till och förflyttning inom de skyddade zonerna av de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del B, om inte de relevanta särskilda krav som anges i den delen av bilagan uppfylls.

3. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 skall bilaga 4 ändras enligt de kriterier som fastställs i artikel 3.6.

4. Medlemsstaterna skall föreskriva att med verkan från och med den 1 juni 1993, skall punkt 1 tillämpas också vid förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål inom en medlemsstats territorium, emellertid utan att det påverkar artikel 6.7. Denna punkt och punkterna 1 och 2 skall inte tillämpas avseende förflyttning av mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om de är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten, förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare.

5. Punkterna 1, 2 och 4 skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

6. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare får en medlemsstat föreskriva att punkterna 1, 2 och 4 i enskilda specificerade fall inte skall tillämpas avseende växter, växtprodukter och andra föremål som odlas, produceras eller används i dess omedelbara gränsområde i tredje land och förs in till medlemsstaten för att utnyttjas på närliggande ställen inom dess territoriums gränsområde.

När en medlemsstat beviljat ett sådant undantag skall den ange platsen och användarens namn. Dessa uppgifter skall uppdateras regelbundet och de skall stå till kommissionens förfogande.

Växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av undantag enligt första stycket skall åtföljas av dokument av vilka framgår var i det tredje landet växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung.

Artikel 6

1. Medlemsstaterna skall, åtminstone för införsel till en annan medlemsstat av de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, föreskriva att dessa och deras emballage skall ha undergått en noggrann officiell kontroll, antingen av hela försändelsen eller genom representativa stickprov och, vid behov, att transportfordonen också skall undergå en officiell kontroll för att följande skall kunna säkerställas:

a) Att de inte är angripna av de skadegörare som anges i bilaga I, del A.

b) Att de, då det gäller de växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del A, inte är angripna av skadegörare som anges för växterna och växtprodukterna i den delen av bilagan.

c) Att de, då det gäller de växter och växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del A, uppfyller särskilda krav som anges i den delen av bilagan.

2. Då de åtgärder som fastställs i artikel 3.6 a och i artikel 5.3 har vidtagits skall punkt 1 i denna artikel tillämpas endast avseende bilaga I, del A, avsnitt II, bilaga II del A, avsnitt II och bilaga IV, del A, avsnitt II. Om de skadegörare som anges i bilaga I, del A, avsnitt I, eller bilaga II del A, avsnitt I upptäcks under en kontroll som utförs i enlighet med denna bestämmelse bedöms villkoren i artikel 10 inte vara uppfyllda.

3. Medlemsstaterna skall föreskriva de kontrollåtgärder som avses i punkt 1 för att även säkerställa att artikel 3.4, 3.5 och 3.7 eller artikel 5.2 efterlevs, om bestämmelsemedlemsstaten begagnar sig av en av de valmöjligheter som avses i ovan nämnda artiklar.

4. Medlemsstaterna skall föreskriva att de fröer som anges i bilaga IV, del A, och som skall föras in till en annan medlemsstat skall kontrolleras officiellt för att säkerställa att de uppfyller ifrågavarande särskilda krav som anges i den delen av bilagan.

5. Med verkan från och med den 1 juni 1993, och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 7, skall punkterna 1, 3 och 4 också tillämpas vid förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål inom en medlemstats territorium. Punkterna 1, 3 och 4 skall inte tillämpas med avseende på de skadegörare som anges i bilaga I, del B, eller bilaga II, del B, och de särskilda krav som anges i bilaga IV, del B, vid förflyttning av växter, växtprodukter eller andra föremål genom eller utanför en skyddad zon.

De officiella kontroller som avses i punkterna 1, 3 och 4 skall utföras i enlighet med följande bestämmelser:

- a) De skall omfatta de relevanta växter eller växtprodukter som odlas, produceras eller används av producenten eller av annan anledning finns på hans fastighet och det odlings-substrat som används där.
- b) De skall utföras på fastigheten, helst på produktionsplatsen.
- c) De skall utföras regelbundet, på lämpliga tidpunkter, minst en gång per år och åtminstone genom visuell undersökning, utan att det påverkar de särskilda krav som anges i bilaga IV. Ytterligare åtgärder får vidtas om detta är fastställt i punkt 8.

En producent för vilken den i andra stycket stadgade officiella kontrollen krävs enligt punkt 1–4, skall uppföras i ett officiellt register under ett registreringsnummer för att han skall kunna

identifieras. De officiella register som upprättas på detta sätt skall på begäran göras tillgängliga för kommissionen.

Producenten är underställd vissa förpliktelser som har fastslagits i enlighet med punkt 8. I synnerhet skall han till medlemsstatens ansvariga officiella organ omedelbart anmäla alla ovanliga förekomster av skadegörare, symptom eller andra avvikelser som rör växterna.

Punkterna 1, 3 och 4 skall inte tillämpas avseende förflyttning av mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om de är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten, förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare.

6. Med verkan från och med den 1 juni 1993 skall medlemsstaterna föreskriva att producenter av vissa växter, växtprodukter eller andra föremål som inte anges i bilaga V, del A, men som specificeras i enlighet med punkt 8, eller gemensamma lagerutrymmen eller distributionscentraler i produktionszonen, också skall uppföras i ett officiellt lokalt, regionalt eller nationellt register i enlighet med punkt 5 tredje stycket. De kan när som helst underkastas de kontroller som fastställs i punkt 5 andra stycket.

I enlighet med punkt 8 får ett system upprättas så att vissa växters, växtprodukters och andra föremåls ursprung, om nödvändigt och om det är möjligt, kan spåras, med hänsyn till förhållandena vid produktion och försäljning.

7. Medlemsstaterna får, om ingen fara för spridning av skadegörare finns, undanta:

- små producenter eller tillverkare från den officiella registrering som föreskrivs i punkterna 5 och 6, om hela deras produktion och försäljning av relevanta växter, växtprodukter och andra föremål är avsedda att slutgiltigt användas av personer på den lokala marknaden, som inte yrkesmässigt bedriver växtproduktion (lokal omsättning), eller
- lokal omsättning av växter, växtprodukter och andra föremål med ursprung hos producenter, som är befriade från registrering, från den officiella kontroll som krävs enligt punkterna 5 och 6.

Bestämmelserna i detta direktiv om lokal omsättning skall granskas av rådet före den 1 januari 1998 på grundval av ett förslag från kommissionen och mot bakgrund av den erfarenhet som har förvärvats.

8. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 skall det antas genomförandebestämmelser som avser följande:

- Mindre stränga villkor för förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål inom en skyddad zon som har upprättats för de nämnda växterna, växtprodukterna och andra föremålen avseende en eller flera skadegörare.
- Garantier avseende förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål genom en skyddad zon som har upprättats för de nämnda växterna, växtprodukterna och andra föremålen avseende en eller flera skadegörare.
- Hur ofta de officiella kontrollerna förekommer och vid vilka tidpunkter, inklusive de ytterligare åtgärder som avses i punkt 5 andra stycket c.
- De registrerade producenternas förpliktelser som avses i punkt 5 fjärde stycket.
- Specificeringen av de produkter som avses i punkt 6, och de produkter som systemet i punkt 6 avser.
- Andra krav rörande den befrielse som avses i punkt 7, särskilt avseende begreppen "små producenter" och "lokal marknad" och relevanta förfaranden.

9. Genomförandebestämmelser för det förfarande vid registrering och det registreringsnummer som avses i punkt 5 tredje stycket får fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 18.

Artikel 7

1. Om det på grundval av den kontroll som fastställs i artikel 5.1 och 6.3 anses att villkoren i dessa är uppfyllda, får ett sundhetscertifikat enligt modellen i bilaga VII, del A utfärdas, avfattat på minst ett av de officiella språken i gemenskapen och ifyllt, förutom avseende stämpel och underskrift, antingen uteslutande med stora bokstäver eller uteslutande på skrivmaskin, och helst på ett av de officiella språk som talas i den mottagande medlemsstaten.

Växternas botaniska namn skall anges med latinska bokstäver. Obekräftade ändringar eller raderingar gör certifikatet ogiltigt. Kopior av detta certifikat får utfärdas endast med den tryckta eller stämplade beteckningen "kopia" eller "duplikat".

2. Medlemsstaterna skall föreskriva att de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, inte får föras in till en annan medlemsstat om de inte åtföljs av ett sundhetscertifikat utfärdat i enlighet med punkt 1. Sundhetscertifikatet får inte utfärdas tidigare än 14 dagar före den dag då växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen lämnar den avsändande medlemsstaten.

3. De åtgärder som medlemsstaterna skall vidta för tillämpningen av artikel 6.3, i den mån det gäller de fröer som anges i bilaga IV, del B, och av artikel 6.4 skall bestämmas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 17 senast den 31 december 1991.

Artikel 8

1. Om ingen av omständigheterna i punkt 2 föreligger, skall medlemsstaterna föreskriva att de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, och som har förts in till deras områden från en medlemsstat och som skall föras in till en annan medlemsstats område skall undantas från ytterligare kontroll i enlighet med artikel 6, om de åtföljs av ett sundhetscertifikat från en medlemsstat, utfärdat enligt modellen i bilaga VII, del A.

2. Om växter, växtprodukter eller andra föremål föremål från en medlemsstat har delats upp i mindre partier, eller lagrats, eller fått nytt emballage i en annan medlemsstat, och sedan förs in till en tredje medlemsstat, skall den andra medlemsstaten fritas från att göra en ny kontroll i enlighet med artikel 6, om det officiellt fastställts att produkterna på den statens område inte har varit utsatta för någon smittorisk som kan ge anledning att ifrågasätta om villkoren i artikel 6 har följts. I detta fall skall ett sundhetscertifikat för återutförelse, i endast en originalkopia, enligt modellen i bilaga VII, del B avfattas på åtminstone ett av gemenskapens officiella språk och fyllas i, förutom avseende stämpel och underskrift, antingen uteslutande med stora bokstäver eller uteslutande på skrivmaskin, helst på ett av de officiella språk som talas i den mottagande medlemsstaten. Detta certifikat måste fogas till det sundhetscertifikat som utfärdats av den första medlemsstaten eller till en bestyrkt kopia av detta. Detta certifikat får kallas "sundhetscertifikat för återexport". Artikel 7.1 andra stycket skall tillämpas på motsvarande sätt.

Ett sundhetscertifikat för återutförelse får inte utfärdas mer än 14 dagar före den dag då växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen lämnar det återutförande medlemslandet.

3. Punkterna 1 och 2 skall också tillämpas om växter, växtprodukter eller andra föremål förs in i flera medlemsstater efter varandra. Om i det fallet fler än ett certifikat för återutförelse har utfärdats måste produkterna åtföljas av följande dokument:

- a) Det senaste sundhetscertifikatet eller en bestyrkt kopia av detta.
- b) Det senaste sundhetscertifikatet för återutförelse.

- c) De sundhetscertifikat för återutförelse som föregår det certifikat som anges i b eller bestyrkta kopior av dessa.

Artikel 9

1. Vad gäller växter, växtprodukter eller andra föremål vilka de särskilda krav som fastställs i bilaga IV, del A är tillämpliga, skall det officiella sundhetscertifikat som krävs enligt artikel 7 vara utfärdat i det land där växten, växtprodukten och de andra föremålen har sitt ursprung, utom

— vad gäller trä, om det enligt de särskilda krav som fastställs i bilaga IV, del A är tillräckligt att träet är barkat,

— i andra fall, om de särskilda krav som fastställs i bilaga IV, del A kan uppfyllas också på andra platser än den ursprungliga.

2. Punkt 1 skall även tillämpas vid införelse av de växter och växtprodukter som anges i bilaga IV, del B, till de medlemsstater som anges i den delen av bilagan för de växterna och växtprodukterna i fråga.

Artikel 10

1. Då det av den kontroll som fastställs i artikel 6.1, 6.3 och 6.4 och som utförs i enlighet med artikel 6.5 framgår att villkoren i den punkterna är uppfyllda, skall, med verkan från och med den 1 juni 1993, ett växtpass utfärdas, i enlighet med bestämmelser som kan antas enligt punkt 4 i denna artikel, i stället för de sundhetscertifikat som avses i artiklarna 7 eller 8.

Om kontrollen inte gäller villkor som är relevanta för de skyddade zonerna, eller om de villkoren inte anses vara uppfyllda, skall det utfärdade växtpasset inte vara giltigt för de zonerna, och det skall, i enlighet med artikel 2.1 f, vara försett med det märke som används i sådana fall.

2. Med verkan från och med den 1 juni 1993, får de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V, del A, avsnitt I, inte flyttas inom gemenskapen, annat än lokalt, enligt vad som avses i artikel 6.7, om inte ett växtpass som är giltigt för det berörda territoriet och utfärdat i enlighet med punkt 1 är fäst vid dem, vid deras emballage eller vid de fordon som transporterar dem.

Med verkan från och med den 1 juni 1993, får de växter, växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga V del A, avsnitt II inte införas till en särskild skyddad zon eller flyttas inom den, om inte ett växtpass som är giltigt för den zonen och utfärdat i enlighet med punkt 1 är fäst vid dem, vid deras

emballage eller vid de fordon som transporterar dem. Om de villkor som fastställs i artikel 6.8 avseende transport genom skyddade zoner är uppfyllda, skall detta stycke inte tillämpas.

Första och andra styckena skall inte tillämpas avseende förflyttning av mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om dessa är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten, förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare.

3. Ett växtpass kan ersättas med ett annat växtpass vid ett senare datum och i vilken del som helst av gemenskapen i enlighet med följande bestämmelser:

— Ett växtpass kan ersättas med ett annat endast då partier delas eller då flera partier eller delar av dem sammanslås eller då det sker ändringar i partiernas sundhetstillstånd, utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda krav som fastställs i bilaga IV eller, i övriga fall, som specificeras i enlighet med punkt 4.

— Ett växtpass kan ersättas endast på begäran av en fysisk eller juridisk person, oavsett om denne är producent eller inte, som är inskriven i ett officiellt register enligt artikel 6.5 tredje stycket i tillämpliga delar.

— Det ersättande växtpasset får utfärdas endast av det ansvariga officiella organet på det område där den ansökande fastigheten är belägen, och endast om den berörda produktens identitet kan garanteras och om det kan garanteras att det inte har funnits någon risk för angrepp av de skadegörare som anges i bilagorna I och II efter det att producenten har levererat produkten.

— Förfarandet då växtpasset ersätts måste följa de bestämmelser som får fastställas enligt punkt 4.

— Det ersättande växtpasset måste vara märkt med ett särskilt märke, som har bestämts i enlighet med punkt 4 och av vilket framgår den ursprungliga producentens nummer eller, om det har skett en förändring i växternas sundhetstillstånd, vem som är ansvarig för den förändringen.

4. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, kan genomförandebestämmelser fastställas för följande:

— Det närmare förfarandet vid utfärdande av de växtpass som fastställs i punkt 1.

— De villkor enligt vilka ett växtpass får ersättas i enlighet med punkt 3 första strecksatsen.

— Det närmare förfarandet vid ersättning av det nya pass som fastställs i punkt 3 tredje strecksatsen.

— Det särskilda märke som krävs för det ersättande pass som fastställs i punkt 3 femte strecksatsen.

Artikel 11

1. Om det, på grundval av den undersökning som fastställs i artikel 6.1, 6.3 och 6.4 och som utförs i enlighet med artikel 6.5, inte anses att villkoren i de punkterna är uppfyllda, skall det, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel, inte utfärdas något växtpass.

2. I de särskilda fall där det, med beaktande av resultaten av den berörda undersökningen, är säkerställt att en del av de växter eller växtprodukter som odlas, produceras eller används av producenten, eller av annan anledning finns på hans fastighet, eller att en del av det odlingssubstrat som används där inte utgör någon risk för spridning av skadegörare, skall punkt 1 inte tillämpas för den delen.

3. I den mån punkt 1 är tillämplig, skall de berörda växterna, växtprodukterna eller odlingssubstraten underkastas en eller flera av följande officiella åtgärder:

- Lämplig behandling, följd av utfärdandet av ett lämpligt växtpass i enlighet med artikel 10, om det anses att villkoren, till följd av behandlingen, är uppfyllda.
- Ett tillstånd att under officiell kontroll förflytta produkterna till zoner där de inte utgör någon ytterligare fara.
- Ett tillstånd att under officiell kontroll förflytta produkterna till platser där industriell bearbetning äger rum.
- Destruktion.

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, får genomförandebestämmelser fastställas rörande följande:

- De villkor enligt vilka en eller flera av de ovan nämnda åtgärderna måste vidtas eller inte får vidtas.
- Närmare detaljer och villkor rörande de ovan nämnda åtgärderna.

4. I den mån punkt 1 är tillämplig, skall producentens verksamhet uppskjutas helt eller delvis tills det är säkerställt att risken för spridning av skadegörare är undanröjd. Så länge verksamheten är uppskiuten skall de relevanta bestämmelserna i artikel 10 inte tillämpas.

5. Om det, på grundval av en officiell kontroll som har utförts i enlighet med artikel 6.6, anses att de produkter som

avses i denna inte är fria från de skadegörare som anges i bilagorna I och II, skall tillämpliga delar av punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel tillämpas.

Artikel 12

1. Medlemsstaterna skall inte kräva någon ytterligare uppgift på de certifikat som avses i artiklarna 7, 8 eller 9.

2. Om det konstateras att en del av en försändelse med växter, växtprodukter eller andra föremål är smittade av skadegörare som anges i bilagorna I och II, skall införseln av den andra delen inte förbjudas förutsatt att den inte misstänks vara smittad och förutsatt att det inte förefaller finnas någon risk för spridning av skadegörare.

3. Medlemsstaterna skall föreskriva att de sundhetscertifikat, eller sundhetscertifikat för återutförsel, som företes när växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen förs in till deras områden, skall ha stämplat av den behöriga myndigheten, och av stämpeln skall framgå åtminstone myndighetens namn och datum för införseln.

4. Medlemsstaterna skall säkerställa att deras växtskyddsmyndighet underätter växtskyddsmyndigheten i den återutförande medlemsstaten om alla de fall där växter, växtprodukter eller andra föremål som kommer från denna medlemsstat har vägrats införsel på grundval av förbud eller begränsningar som berör växtskydd. Dessa uppgifter påverkar inte de åtgärder som den först nämnda växtskyddsmyndigheten bedömer är nödvändiga med avseende på den försändelse för vilken införsel vägrats, och skall lämnas så snart som möjligt så att de berörda växtskyddsmyndigheterna kan undersöka situationen, i synnerhet för att kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att undvika en upprepning, och om det är lämpligt och i den mån det är möjligt, vidta lämpliga åtgärder med avseende på den försändelse för vilken införsel vägrats med beaktande av hur hög risknivån är i det fallet. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 17 får ett standardiserat informationssystem upprättas.

5. Med verkan från och med den 1 januari 1993 skall medlemsstaterna organisera officiella kontroller för att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv följs, i synnerhet artikel 10.2, och de skall utföras genom stickprover och utan diskriminering på grund av växternas, växtprodukternas eller de andra föremålens ursprung, och i enlighet med följande bestämmelser:

- Sporadisk kontroll, när som helst och var som helst där växter, växtprodukter eller andra föremål flyttas.
- Sporadisk kontroll på fastigheter där växter, växtprodukter eller andra föremål odlas, produceras, lagras eller utbjuds till försäljning, samt på köparens fastigheter.

— Sporadisk kontroll samtidigt med eventuell annan dokumentkontroll som utförs av andra orsaker än sådana som rör växtskydd.

Kontrollerna skall utföras regelbundet på fastigheter som är uppförda i ett officiellt register i enlighet med artiklarna 10.3 och 13.8 och får utföras regelbundet på fastigheter som är uppförda i ett officiellt register i enlighet med artikel 6.6.

Kontrollerna får vara riktade om de har framkommit fakta som antyder att en eller flera av bestämmelserna i detta direktiv inte har följts.

6. Köpare som i kommersiellt syfte köper växter, växtprodukter eller andra föremål skall, i egenskap av slutlig användare som bedriver yrkesmässig växtproduktion, behålla de tillhörande växtpassen i minst ett år och hänvisa till dem i sin bokföring.

Inspektörer skall ha tillgång till växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen på alla stadier av produktions- och försäljningskedjan. De skall ha rätt att göra alla de undersökningar som är nödvändiga för den berörda officiella kontrollen, inklusive dem som avser växtpass och bokföring.

7. Medlemsstaterna kan vid de officiella kontrollerna assisteras av de experter som avses i artikel 21.

8. Om det genom de officiella kontroller som utförs i enlighet med punkterna 5 och 6 fastslås att växter, växtprodukter eller andra föremål utgör en risk för spridning av skadegörare, skall de underkastas officiella åtgärder i enlighet med artikel 11.3.

Artikel 13

1. Medlemsstaterna skall, åtminstone angående införsel till deras områden av de växter, växtprodukter om andra föremål som anges i bilaga V, del B och som kommer från icke-medlemsstater, föreskriva

a) att dessa växter, växtprodukter och andra föremål och deras emballage skall undergå en noggrann officiell kontroll, antingen i sin helhet eller genom representativa stickprov och att vid behov också de fordon som transporterar dem skall undergå en noggrann officiell kontroll för att följande skall kunna säkerställas:

— Att de inte är angripna av de skadegörare som anges i bilaga I, del A.

— Att de, rörande de växter och växtprodukter som anges i bilaga II, del A, inte är angripna av de skadegörare som anges för växterna och växtprodukterna i den delen av bilagan.

— Att de, rörande de växter och växtprodukter och andra föremål som anges i bilaga IV, del A, uppfyller de särskilda krav som anges för växterna och växtprodukterna i den delen av bilagan.

b) att de skall åtföljas av de certifikat som avses i artiklarna 7 eller 8 och att sundhetscertifikatet inte får vara utfärdat tidigare än 14 dagar före den dag då växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen lämnar det avsändande landet. De certifikat som föreskrivs i artiklarna 7 eller 8 skall, oavsett deras utformning, innehålla uppgifter enligt modellen i bilagan till Internationella växtskyddskonventionen av den 6 december 1951, ändrad den 21 november 1979, och skall utfärdas av myndigheter som bemyndigats för detta ändamål enligt denna konvention, eller i fråga om icke-avtalsländer, på grundval av landets lagar eller andra författningar. I enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 17 får förteckningar över myndigheter som bemyndigats av de olika icke-medlemsländerna att utfärda certifikat upprättas.

Trots första stycket får sundhetscertifikat utfärdade enligt originalversionen av den modell som fastställs i bilagan till Internationella växtskyddskonventionen av den 6 december 1951 användas under en övergångsperiod. Periodens utgångsdatum får fastslås enligt förfarandet i artikel 17.

2. Punkt 1 i denna artikel skall tillämpas i de fall som avses i artiklarna 6.4 och 7.3.

3. Medlemsstaterna får också föreskriva att försändelser som kommer från tredje land, och som inte anges innehålla växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V, del B, skall kontrolleras officiellt, om det finns välgrundade skäl till att misstänka en överträdelse av bestämmelserna i detta avseende.

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 17

— kan de fall specificeras i vilka sådana kontroller skall utföras,

— får närmare bestämmelser fastställas för hur sådana kontroller skall utföras.

Om det efter kontrollen fortfarande råder tvivel om försändelsens identitet, särskilt angående släkte, art eller ursprung, skall försändelsen anses innehålla växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i bilaga V, del B.

4. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare

— skall punkterna 1 och 2 i denna artikel inte tillämpas när växter, växtprodukter eller andra föremål förflyttas direkt mellan två ställen inom gemenskapen via ett annat medlemslands territorium,

— skall punkterna 1 och 2 i denna artikel samt artikel 4.1 inte tillämpas i fråga om transit genom gemenskapens territorium,

— skall punkterna 1 och 2 i denna artikel inte tillämpas i fråga om mindre kvantiteter växter, växtprodukter, livsmedel eller djurfoder om dessa är avsedda att användas av ägaren eller mottagaren i icke-industriellt och icke-kommersiellt syfte eller för konsumtion under transporten.

5. Punkterna 1 och 2 i denna artikel skall inte tillämpas i experimentella eller vetenskapliga syften eller för sorturval, i enlighet med villkor som skall fastställas enligt förfarandet i artikel 18.

6. Förutsatt att det inte föreligger någon fara för spridning av skadegörare får en medlemsstat försekriva att punkterna 1 och 2 i enskilda specificerade fall inte skall tillämpas avseende växter, växtprodukter och andra föremål som odlas, produceras eller används i dess omedelbara gränsområde i tredje land och förs in till medlemsstaten för att utnyttjas på närliggande ställen inom dess territoriums gränsområde.

När en medlemsstat beviljar ett sådant undantag skall den ange platsen och användarens namn. Dessa uppgifter skall uppdateras regelbundet och de skall stå till kommissionens förfogande.

Växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av undantag enligt första stycket skall åtföljas av dokument av vilka framgår var i det tredje landet växterna, växtprodukterna och de andra föremålen har sitt ursprung.

7. Det kan, med hjälp av tekniska arrangemang mellan kommissionen och de behöriga organen i vissa tredje länder som godkänns i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, avtalas att de aktiviteter som är förbundna med de kontroller som avses i punkt 1 a i denna artikel också får utföras i det berörda tredje landet, med kommissionens bemyndigande och i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 21, i samarbete med den officiella växtskyddsorganisationen i det landet.

8. Med verkan från och med den 1 juni 1993, skall, vid fall av försändelser till en skyddad zon, punkt 1 a tillämpas avseende skadegörare och avseende de särskilda krav som anges i del B i bilagorna I, II och IV. Med verkan från och med samma dag skall punkt 1 tillämpas vid den första införseln av berörda växter, växtprodukter eller andra föremål till gemenskapen, utan att det påverkar särskilda överenskommelser som har gjorts mellan gemenskapen och vissa tredje länder i detta avseende.

Medlemsstaterna skall föreskriva att importörer, oavsett om de är producenter eller inte, skall föras in i ett officiellt register i enlighet med tillämpliga delar av artikel 6.5.

Undersökningarna skall, om det rör sig om kontroll av dokument och identitet samt kontroll som är avsedd att säkerställa att bestämmelserna i artikel 4 följs, utföras vid tidpunkten för den första införseln i gemenskapen och i samband med övriga administrativa formaliteter rörande import, inklusive tullformaliteter.

Undersökningarna skall, om det rör sig om växtskyddskontroller, utföras på samma platser där de kontroller utförs som avses i tredje stycket eller nära de platserna. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna skall skicka en förteckning över införselorter till kommissionen och till de andra medlemsstaterna. I särskilda fall får emellertid växtskyddskontroller utföras på bestämmelseorten, om det ges särskilda garantier avseende transporten av växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen. Genomförandebestämmelser, som kan innehålla minimivillkor, skall fastställas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18. Växtskyddskontroller skall anses utgöra en integrerad del av de formaliteter som avses i tredje stycket.

Medlemsstaterna får göra undantag från bestämmelserna i denna punkt endast enligt de villkor som fastställs som en del av de tekniska arrangemang som avses i punkt 7.

9. Gemenskapen skall bevilja medlemsstaterna ett finansiellt bidrag för att stärka infrastrukturerna för undersökningarna i den mån dessa gäller växtskyddskontroller som utförs i enlighet med punkt 8 fjärde stycket.

Syftet med detta bidrag skall vara att vid andra undersökningsplatser än bestämmelseorten förbättra tillgången till den utrustning och de installationer som krävs för att undersökningar och granskningar skall kunna genomföras och, om möjligt, för att de åtgärder som föreskrivs i punkt 11 skall kunna genomföras utöver den nivå som redan har uppnåtts genom att de minimikrav följs som fastställs i tillämpningsföreskrifterna enligt punkt 8 fjärde stycket.

Kommissionen skall föreslå att lämpliga anslag för detta ändamål tas upp i Europeiska unionens allmänna budget.

Inom gränserna för de anslag som finns tillgängliga för detta ändamål skall gemenskapens bidrag täcka upp till 50% av de utgifter som har ett direkt samband med förbättring av utrustning och installationer.

Närmare detaljer skall anges i en tillämpningsförfordning, i enlighet med förfarandet i artikel 18.

Tilldelningen av gemenskapens finansiella bidrag och dettas storlek skall beslutas i enlighet med det förfarande som fast-

ställs i artikel 18 mot bakgrund av de upplysningar och handlingar som den berörda medlemsstaten har tillhandahållit och, i förekommande fall, på grundval av resultaten av de utredningar som med kommissionens bemyndigande har utförts av de experter som avses i artikel 21, och beroende på de anslag som finns tillgängliga för dessa ändamål.

10. Med verkan från och med den 1 juni 1993, skall artikel 10.1 och 10.3 tillämpas på samma sätt för de växter, växtprodukter eller andra föremål som avses i punkt 1 i denna artikel, i den mån de anges i bilaga V, del A, och om det på grundval av den undersökning som fastställs i punkt 8 anses att de villkor som avses i punkt 1 är uppfyllda.

11. Om det på grundval av den undersökning som fastställs i punkt 8 inte anses att villkoren i punkt 1 är uppfyllda, skall, med verkan från och med den 1 juni 1993, en eller flera av följande officiella åtgärder omedelbart vidtas:

— Lämplig behandling, om det anses att villkoren kommer att uppfyllas till följd av behandlingen.

— Avlägsnande av nedsmittade/angripna varor från försändelsen.

— Karantän till dess att resultaten från undersökningarna eller de officiella proverna är tillgängliga.

— Avvisning eller tillstånd att sända produkter till en destinationsort utanför gemenskapen,

— Destruktion.

Artikel 11.3 andra stycket skall också tillämpas.

I fråga om avlägsnande som avses i första stycket andra strecksatsen eller avvisning som avses i första stycket fjärde strecksatsen skall medlemsstaterna fastställa att de sundhetscertifikat eller sundhetscertifikat för återutförelse som läggs fram när växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen överlämnas för införelse till deras territorium skall annulleras av respektive ansvariga officiella organ. Vid annulleringen skall de ansvariga organen stämpla certifikatet med en triangulär stämpel i rött med orden "certifikatet annullerat" på ett väl synligt ställe på framsidan av vilken också skall framgå organets namn och datum för avvisandet. Orden skall vara skrivna med versaler på minst ett av gemenskapens officiella språk.

Artikel 14

Rådet skall på förslag av kommissionen anta de ändringar som skall göras till bilagorna.

Enligt förfarandet i artikel 17 skall emellertid följande fastställas:

- a) Nya nummer som läggs till bilaga III avseende vissa växter, växtprodukter eller andra föremål med ursprung i specificerade tredje länder, förutsatt att
  - i) dessa nummer förs in på begäran av en medlemsstat som redan tillämpar särskilda förbud avseende införelse av dessa produkter från tredje land,
  - ii) skadegörare som förekommer i ursprungslandet utgör en risk för växtskyddet i en del av eller i hela gemenskapen, och
  - iii) deras möjliga närvaro på produkterna i fråga inte kan upptäckas effektivt vid tiden för införelsen.
- b) Nya nummer som läggs till övriga bilagor avseende vissa växter, växtprodukter och andra föremål med ursprung i specificerade tredje land, förutsatt att
  - i) dessa nummer förs in på begäran av en medlemsstat som redan tillämpar särskilda förbud eller begränsningar avseende införelse av dessa produkter från tredje land, och
  - ii) skadegörare som förekommer i ursprungslandet utgör en risk för växtskyddet i en del av eller i hela gemenskapen avseende grödor för vilka det är omöjligt att förutsäga omfattningen av möjliga skador.
- c) Alla ändringar av del B i bilagorna efter överenskommelse med den berörda medlemsstaten.
- d) Alla andra ändringar av bilagorna som kommer att göras mot bakgrund av den vetenskapliga eller tekniska utvecklingen.

Artikel 15

1. I enlighet med förfarandet i artikel 17, eller i brådskande fall med det förfarande som fastställs i artikel 19, får medlemsstaterna på begäran bemyndigas att tillåta undantag.

— från artikel 4.1 och 4.2 avseende bilaga III, delarna A och B utan att detta påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 4.5 samt från artiklarna 5.1, 5.2 och 13.1 a tredje strecksatsen avseende andra krav som avses i bilaga IV, del A, avsnitt I och bilaga IV, del B,

— från artiklarna 7.2 och 13.1 b i fråga om trä, om det ges liknande garantier,

Artikel 16

förutsatt att det är säkerställt att risken för spridning av skadegörare har förebyggts genom en eller flera av följande faktorer:

— Växternas eller växtprodukternas ursprung.

— Lämplig behandling.

— Särskilda försiktighetsåtgärder rörande användningen av växterna eller växtprodukterna.

Risken skall värderas på grundval av tillgänglig vetenskaplig och teknisk information. Om denna information är otillräcklig, skall den kompletteras med ytterligare förfrågningar och, i tillämpliga fall, med undersökningar som utförs i växternas, växtprodukternas eller de andra föremålets ursprungsland, med kommissionens bemyndigande och i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 21.

Varje bemyndigande skall tillämpas individuellt för hela eller en del av gemenskapens territorium enligt villkor, som tar hänsyn till risken att produkten i fråga kan sprida skadegörare inom skyddade zoner eller inom vissa områden, och med hänsyn till olikheterna i de jordbruksmässiga och ekologiska förhållandena. I sådana fall skall medlemsstaterna uttryckligen undantas från de förpliktelser som följer av bestämmelserna ovan i de beslut enligt vilka bemyndigandena fastställs.

Risken skall uppskattas på grundval av tillgänglig vetenskaplig och teknisk information. Om denna information är otillräcklig, skall den kompletteras med ytterligare förfrågningar eller, i de fall då det är lämpligt genom undersökningar som utförs av kommissionen i de berörda växternas, växtprodukternas eller andra föremålets ursprungsland.

2. I fråga om de undantag som förskrivs i punkt 1 skall det i varje enskilt fall krävas ett officiellt uttalande om att villkoren för beviljande av undantaget har uppfyllts.

3. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om de undantag som de har beviljat i enlighet med punkt 1. Kommissionen skall varje år meddela de andra medlemsstaterna dessa uppgifter.

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 17 får medlemsstater undantas från att tillhandahålla dessa uppgifter.

1. Varje medlemsstat skall omedelbart till kommissionen och de andra medlemsstaterna anmäla förekomsten på dess territorium av någon av de skadegörare som anges i bilaga I, del A, avsnitt I, eller bilaga II, del A, avsnitt I, eller om förekomsten på en del av dess territorium där förekomsten av skadegörarna som anges i bilaga I, del A, avsnitt II eller i del B, eller i bilaga II del A, avsnitt II eller i del B tidigare var okänd.

Den skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att utrota eller, om detta är omöjligt, förhindra spridningen av de berörda skadegörarna. Den skall underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om de åtgärder som har vidtagits.

2. Varje medlemsstat skall omedelbart till kommissionen och de andra medlemsstaterna anmäla faktisk eller misstänkt förekomst av skadegörare som inte anges i bilagorna I eller II, och vilkas förekomst tidigare var okänd på dess territorium. Den skall också informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om de skyddsåtgärder som den har vidtagit eller ämnar vidta. Dessa åtgärder skall bl.a. vara sådana att de förhindrar risken för spridning av den berörda skadegöraren på de andra medlemsstaternas territorier.

Vad gäller försändelser med växter, växtprodukter eller andra föremål från tredje land som anses medföra en överhängande fara för införsel eller spridning av de skadegörare som avses i punkt 1 och i första stycket i denna punkt, skall den berörda medlemsstaten omedelbart vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skydda gemenskapens territorium från den faran och informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om detta.

Då en medlemsstat anser att det föreligger en annan överhängande fara än den som avses i andra stycket, skall den omedelbart anmäla till kommissionen och till de andra medlemsstaterna vilka åtgärder den önskar skall vidtas. Om den anser att dessa åtgärder inte vidtas i tillräckligt god tid för att förhindra införsel eller spridning av en skadegörare på sitt territorium, får den tillfälligt vidta de ytterligare åtgärder som den bedömer är nödvändiga, så länge som kommissionen inte har vidtagit åtgärder i enlighet med punkt 3.

Kommissionen skall överlämna en rapport till rådet om genomförandet av denna bestämmelse samt eventuella förslag till åtgärder senast den 31 december 1992.

3. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 skall kommissionen undersöka situationen så snart som möjligt inom Ständiga kommittén för växtskydd. Med kommissionens bemyndigande kan undersökningar göras på platsen i enlighet med relevanta

bestämmelser i artikel 21. Nödvändiga åtgärder får vidtas, inklusive sådana genom vilka det kan avgöras om de åtgärder som medlemsstaterna vidtagit bör upphävas eller ändras enligt det förfarande som fastställs i artikel 19. Kommissionen skall följa situationens utveckling och skall på grundval av denna, enligt samma förfarande, ändra eller upphäva de ovan nämnda åtgärderna. Innan en åtgärd har fastställts enligt det ovan nämnda förfarandet, får medlemsstaten hålla fast vid de åtgärder som den har vidtagit.

4. Tillämpningsföreskrifter för punkterna 1 och 2 skall vid behov fastställas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18.

Artikel 17

1. När det förfarande som föreskrivs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden omedelbart hänskjuta ärendet till Ständiga kommittén för växtskydd, nedan kallad kommittén, antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 205.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas enligt fördragets artikel 205.2. Ordföranden får inte rösta.

3. Om förslaget är förenligt med kommitténs yttrande, skall kommissionen själv utan dröjsmål anta och genomföra det. Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall anta förslaget med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att ärendet mottagits skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas och skall genomföra dem omedelbart, såvida inte rådet med enkel majoritet har avvisat förslaget.

Artikel 18

1. När det förfarande som föreskrivs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden omedelbart hänskjuta ärendet till

kommittén, antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 205.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas enligt fördragets artikel 205.2. Ordföranden får inte rösta.

3. Om förslaget är förenligt med kommitténs yttrande, skall kommissionen själv utan dröjsmål anta och genomföra det. Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall anta förslaget med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att ärendet mottagits skall kommissionen besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

Artikel 19

1. När förfarandet som föreskrivs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden omedelbart hänskjuta ärendet till kommittén, antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom två dagar. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 205.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas enligt den artikeln. Ordföranden får inte rösta.

3. Om förslaget är förenligt med kommitténs yttrande skall kommissionen själv utan dröjsmål anta och genomföra det. Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall anta förslaget med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom 15 dagar från det att ärendet mottagits skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas och skall genomföra dem omedelbart, såvida inte rådet med enkel majoritet har avvisat förslaget.

Artikel 20

1. Detta direktiv påverkar inte gemenskapens bestämmelser om kraven på växtskydd för växter och växtprodukter, utom då det föreskriver eller uttryckligen tillåter striktare krav i detta avseende.

2. Ändringar av detta direktiv, som är nödvändiga för att åstadkomma överensstämmelse med de av gemenskapens bestämmelser som avses i punkt 1, skall fastställas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18.

3. Medlemsstaterna får vidta särskilda växtskyddsåtgärder mot de skadegörare som vanligtvis angriper växter eller växtprodukter i lager då det gäller införsel till deras områden av växter eller växtprodukter, i synnerhet de som anges i bilaga VI och av deras emballage eller de fordon som transporterar dem.

Artikel 21

1. För att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av detta direktiv, och utan att det påverkar de kontroller som utförs med medlemsstaternas bemyndigande, får kommissionen låta experter utföra kontroller med dess bemyndigande avseende de uppgifter som anges i punkt 3, på eller utanför platsen, i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

Då sådana kontroller utförs i en medlemsstat, måste detta göras i samarbete med den officiella växtskyddsmyndigheten i den medlemsstaten, så som det specificeras i punkterna 4 och 5 och i enlighet med förfarandet i punkt 7.

2. De experter som avses i punkt 1 kan vara

— anställda av kommissionen,

— anställda av medlemsstaterna, och kan ställas till kommissionens förfogande tillfälligt eller för särskilda uppgifter.

De skall åtminstone i en medlemsstat ha uppnått de kvalifikationer som krävs för personer som utför och övervakar officiella växtskyddsinspektioner.

3. De kontroller som avses i punkt 1 får omfatta följande arbetsuppgifter:

— Övervakning av undersökningar enligt artikel 6.

— Övervakning eller, inom ramen för bestämmelserna i punkt 5 femte stycket, utförande av kontroller enligt artikel 13.1 i samarbete med medlemsstaterna.

— Utförande av de verksamheter som specificeras inom ramen för de tekniska arrangemang som avses i artikel 13.7

— Utförande av de undersökningar som avses i artiklarna 15.1 och 16.3.

— Biträde till kommissionen i de ärenden som avses i punkt 6.

— Utförande av andra uppgifter som rådet, med kvalificerad majoritet och på kommissionens förslag, tilldelar experterna.

4. För utförandet av de uppgifter som anges i punkt 3, får de experter som avses i punkt 1

— besöka plantskolor, jordbruk och andra ställen där växter, växtprodukter eller andra föremål odlas eller har odlats, produceras eller har producerats, bearbetas eller har bearbetats samt lagras eller har lagrats,

— besöka ställen där undersökningar enligt artikel 6 eller kontroller enligt artikel 13 utförs,

— rådfråga befattningshavare från medlemsstaternas officiella växtskyddsmyndigheter,

— ledsaga medlemsstaternas nationella inspektörer under deras verksamhet för tillämpningen av detta direktiv.

5. Under det samarbete som avses i punkt 1 andra stycket skall den officiella växtskyddsmyndigheten i den medlemsstaten i tillräckligt god tid meddelas om arbetsuppgiften så att nödvändiga arrangemang kan göras.

Medlemsstaterna skall vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att kontrollernas mål och effektivitet inte äventyras. De skall säkerställa att experterna utan hinder kan utföra sina uppgifter, och de skall vidta alla rimliga åtgärder för att på deras begäran förse dem med de nödvändiga resurser som finns tillgängliga, inklusive laboratorietrustning och laboratoriepersonal. Kommissionen skall säkerställa att de kostnader som härrör från en sådan begäran skall ersättas, inom ramen för de medel som finns anslagna för det ändamålet i Europeiska unionens allmänna budget.

Experterna skall, vid alla de tillfällen då den nationella lagstiftningen kräver det, vara förordnade i vederbörlig ordning av den officiella växtskyddsmyndigheten i den berörda medlemsstaten och skall följa samma regler och bruk som den medlemsstatens befattningshavare.

Om uppgiften består i att övervaka undersökningar som avses i artikel 6, att övervaka kontroller som avses i artikel 13.1 eller

att genomföra undersökningar som avses i artikel 15.1 och i artikel 16.3, får inga beslut fattas på platsen. Experterna skall rapportera till kommissionen om sin verksamhet och sina slutsatser.

Om uppgiften består i att utföra kontroller enligt artikel 13.1, skall de kontrollerna utgöra en del av ett fastslaget kontrollprogram och de regler som den berörda medlemsstaten har ställt upp för förfarandet skall följas. Vid en gemensam inspektion tillåter emellertid den berörda medlemsstaten införsel av en försändelse till gemenskapen endast om dess växtskyddsmyndighet och kommissionen är överens. I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18, får detta villkor utvidgas till att omfatta andra oåterkalleliga krav som tillämpas på försändelser före införseln till gemenskapen, om erfarenheten visar att en sådan utvidgning är nödvändig. Om gemenskapens expert och den nationella inspektören inte kommer överens, skall den berörda medlemsstaten i avvaktan på ett beslut vidta de tillfälliga åtgärder som är nödvändiga.

Under alla omständigheter skall de nationella bestämmelserna vad gäller straffrättsliga procedurer och administrativa sanktioner tillämpas enligt det vanliga förfarandet. Om experterna upptäcker en förmodad överträdelse av bestämmelserna i detta direktiv, skall detta anmälas till de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten.

6. Kommissionen skall

- upprätta ett nätverk för anmälan av nya förekomster av skadegörare,
- utfärda rekommendationer för hur de riktlinjer skall dras upp som experterna och de nationella inspektörerna skall följa då de utför sin verksamhet.

För att kunna bistå kommissionen i den senare uppgiften, skall medlemsstaterna meddela kommissionen om de nationella inspektionsförfaranden som råder på växtskyddsområdet.

7. Kommissionen skall enligt det förfarande som fastställs i artikel 18 fastställa tillämpningsföreskrifter för denna artikel, inklusive sådana som är tillämpliga vid samarbete enligt punkt 1 andra stycket.

8. Kommissionen skall senast den 31 december 1994 rapportera till rådet om erfarenheterna från genomförandet av bestämmelserna i denna artikel. Rådet skall, med kvalificerad majoritet och på kommissionens förslag, vidta nödvändiga åtgärder för att, om så är lämpligt, ändra dessa bestämmelser mot bakgrunden av dessa erfarenheter.

Artikel 22

I händelse av faktisk eller misstänkt förekomst till följd av införsel eller spridning inom gemenskapen av en skadegörare

kan medlemsstaterna enligt artiklarna 23 och 24 beviljas ett ekonomiskt bidrag för "sundhetskontroll" från gemenskapen för att täcka utgifter som har ett direkt samband med de nödvändiga åtgärder som har vidtagits eller planeras för att bekämpa skadegöraren i syfte att utrota den, eller om detta inte är möjligt, begränsa dess spridning. Kommissionen skall föreslå att lämpliga anslag för detta syfte tas upp i Europeiska unionens allmänna budget.

Artikel 23

1. Den berörda medlemsstaten kan på begäran beviljas det ekonomiska bidrag från gemenskapen som nämns i artikel 23, om det konstateras att skadegöraren i fråga, oavsett om den räknas upp i bilagorna 1 och 2

- har anmälts i enlighet med artikel 16.1 eller 16.2 första stycket, och
- utgör en omedelbar fara för hela eller en del av gemenskapen på grund av sin förekomst i ett område där den antingen inte har påvisats tidigare eller har utrotats eller håller på att utrotas, och
- har förts in i detta område genom försändelser av växter, växtprodukter eller andra föremål som härrör från tredje land eller från ett annat område inom gemenskapen.

2. Följande åtgärder anses nödvändiga enligt artikel 22:

- a) Destruktion, desinfektion, sanering, sterilisering, rengöring eller varje annan behandling som utförs officiellt eller på officiell begäran när det gäller
  - i) växter, växtprodukter och andra föremål som utgör den eller de försändelser genom vilken skadegöraren fördes in i området i fråga och som anses vara angripna eller löper risk att bli angripna,
  - ii) växter, växtprodukter och andra föremål som anses vara angripna eller löper risk att angripas av den skadegörare som har införts och som härrör från växter i den eller de ifrågakvarande försändelserna eller har befunnit sig i omedelbar närhet av växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen i dessa försändelser eller växter som härrör från dem,
  - iii) växtsubstrat och mark som anses vara angripna eller löper risk att bli angripna av skadegöraren i fråga,

- iv) produktions-, förpacknings-, emballage- och förvaringsmaterial, lager- eller packningslokaler och transportmedel som har varit i kontakt med alla eller några av de ovan angivna växterna, växtprodukterna eller andra föremålen,
- b) undersökningar eller prover som har genomförts officiellt eller på officiell begäran för att kontrollera förekomsten eller omfattningen av den införda skadegörarens angrepp,
- c) förbud mot eller begränsningar av användningen av växtsubstrat, odlingsbara områden eller lokaler samt andra växter, växtprodukter och föremål än materialet som ingår i den eller de ifrågakvarande försändelserna eller som härrör från dessa om förbudet eller begränsningen är ett resultat av officiella beslut som fattas på grund av växtskyddsrisiker som har samband med den införda skadegöraren.

3. Betalningar med allmänna medel för att

- täcka alla eller en del av kostnaderna för de åtgärder som avses i punkt 2 a och b, utom de som hänför sig till de löpande utgifterna för driften av det ansvariga offentliga organet, eller
- helt eller delvis kompensera för andra sådana ekonomiska förluster utom förlust av inkomst, som har ett direkt samband med en eller flera av de åtgärder som beskrivs i punkt 2 c,

skall anses vara utgifter som har ett direkt samband med de nödvändiga åtgärderna enligt punkt 2.

Med undantag från första stycket i andra strecksatsen kan det enligt förfarandet i artikel 18 i en tillämpningsförfordning anges i vilka fall kompensation för förlorad inkomst skall anses vara en utgift som har direkt samband med nödvändiga åtgärder och som omfattas av de villkor som i detta hänseende specificeras i punkt 5 samt de begränsningar av varaktigheten som är tillämpliga i dessa fall, varvid den längsta tiden skall var tre år.

4. För att vara berättigad till ekonomiskt bidrag från gemenskapen och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 16, skall den berörda medlemsstaten senast vid utgången av det kalenderår som följer på det år när förekomsten av skadegöraren upptäcktes hos kommissionen ansöka om bidrag och omedelbart underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om

- hänvisningen till den anmälan som föreskrivs i punkt 1 första strecksatsen,
- skadegörarens art och omfattningen av dess förekomst enligt artikel 22 samt när och hur den upptäcktes,

- identiteten hos den försändelse som avses i punkt 1 tredje strecksatsen och genom vilken skadegöraren förts in,
- nödvändiga åtgärder som har vidtagits eller planeras och för vilka den ansöker om stöd samt en tidsplan för åtgärderna, och
- uppnådda resultatet och den verkliga eller beräknade utgift som har uppkommit eller som kommer att uppkomma samt hur stor del av denna utgift som täcks eller kommer att täckas av de allmänna medel som medlemsstaten har beviljat för genomförandet av de nämnda nödvändiga åtgärderna.

Om förekomsten av skadegöraren upptäcktes före den 30 januari 1997 skall det datumet anses vara dagen för upptäckt enligt denna punkt och punkt 5, under förutsättning att det verkliga datumet för upptäckt inte infaller före den 1 januari 1995. Denna bestämmelse skall dock inte tillämpas på inkomstförlust som inträffar senare när det gäller kompensation för inkomstförluster enligt punkt 3 andra stycket utom i undantagsfall, enligt de villkor som fastställs i en tillämpningsförfordning som avses i punkt 3.

5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 24 skall beviljandet av och storleken på det ekonomiska bidraget från gemenskapen beslutas i enlighet med förfarandet i artikel 18 med ledning av de upplysningar och de handlingar som den berörda medlemsstaten har tillhandahållit i enlighet med punkt 4 och, där så är lämpligt, med hjälp av de utredningar som med kommissionens bemyndigande i enlighet med artikel 16.3 första stycket har utförts av de experter som avses i artikel 21 och med beaktande av omfattningen av den fara som nämns i punkt 1 andra strecksatsen, samt beroende på vilka anslag som finns tillgängliga för detta syfte.

Inom gränserna för de tillgängliga anslagen för dessa ändamål skall det ekonomiska bidraget från gemenskapen täcka upp till 50 %, och när det gäller kompensation för inkomstförlust enligt punkt 3 andra stycket, upp till 25 % av de utgifter som har ett direkt samband med de nödvändiga åtgärder som avses i punkt 2, under förutsättning att dessa åtgärder har vidtagits inom en period som inte överstiger två år efter den dag då förekomsten av en skadegörare upptäcktes enligt artikel 22, eller som planeras för den perioden.

Den ovan nämnda perioden kan förlängas, enligt samma förfarande, om en undersökning av situationen ger vid handen att målet med åtgärderna kommer att uppnås inom en rimlig ytterligare tidsfrist. Det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall minskas gradvis under de ifrågakvarande åren.

Om en medlemsstat inte kan tillhandahålla de begärda upplysningarna om identifiering av försändelsen in enlighet med punkt 4 tredje strecksatsen, skall den ange förmodade källor till förekomsten och orsakerna till att försändelserna inte kunnat

identifieras. Beviljande av de ekonomiska bidragen kan beslutas enligt samma förfarande beroende på resultatet av utvärderingen av upplysningarna.

Bestämmelser om tillämpningen av denna punkt skall fastställas i en tillämpningsförfordning i enlighet med förfarande i artikel 18.

6. Mot bakgrund av hur situationen utvecklar sig inom gemenskapen, kan det i enlighet med förfarandet i artikel 18 eller 19 beslutas att ytterligare åtgärder skall genomföras och att de åtgärder som den berörda medlemsstaten har genomfört eller planerar skall bli föremål för vissa krav eller tilläggsvillkor, om dessa är nödvändiga för att de eftersträvade målen skall uppnås.

Beviljande av det finansiella bidraget från gemenskapen för sådana ytterligare åtgärder, krav eller villkor skall beslutas enligt samma förfarande. Inom gränserna för de tillgängliga anslagen för dessa ändamål skall det ekonomiska bidraget från gemenskapen täcka upp till 50 % av de utgifter som har ett direkt samband med de ytterligare åtgärderna, kraven eller villkoren i fråga.

När sådana ytterligare åtgärder, krav eller villkor i första hand är avsedda att skydda andra områden inom gemenskapen än den berörda medlemsstatens, kan det i enlighet med samma förfarande beslutas att det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall täcka mer än 50 % av utgifterna.

Det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall ha begränsad varaktighet och avta gradvis under de ifrågavarande åren.

7. Beviljandet av det ekonomiska bidraget från gemenskapen skall inte påverka de rättigheter som den berörda medlemsstaten eller enskilda personer kan ha gentemot tredje man, inbegripet andra medlemsstater i de fall som avses i artikel 24.3, för återbetalning av utgifter, kompensation för förluster eller annan skada enligt nationell lagstiftning, gemenskapslagstiftning eller internationell rätt. Dessa rättigheter skall fullt ut överföras till gemenskapen med verkan från utbetalningen av det ekonomiska bidraget, i sådan utsträckning att dessa utgifter, förluster eller annan skada täcks av detta bidrag.

8. Det ekonomiska bidraget från gemenskapen kan betalas ut i flera delar.

Om det visar sig att det ekonomiska bidraget från gemenskapen som beviljats inte längre är motiverat, skall följande gälla:

Beloppet på det ekonomiska bidraget från gemenskapen som beviljats den berörda medlemsstaten enligt punkterna 5 och 6 kan antingen minskas eller dras in, om det – mot bakgrund av de upplysningar som medlemsstaten har tillhandahållit, resultatet av de utredningar som utförts av experter med kommissionens bemyndigande enligt artikel 21 eller resultaten av de

lämpliga granskningar som kommissionen har genomfört i enlighet med förfaranden som liknar dem som avses i artikel 39 i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 januari 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna⁽¹⁾ – kan fastställas att

- det inte är berättigat att underlåta att genomföra de nödvändiga åtgärder som beslutas enligt punkterna 5 och 6 helt eller delvis eller att underlåta att iakttä regler och tidsgränser som fastställts i enlighet med dessa bestämmelser eller som krävs enligt de eftersträvade målen, eller
- åtgärderna inte längre är nödvändiga, eller
- en situation som den som anges i artikel 39 i förordning (EG) nr 1260/1999 upptäcks.

9. Artiklarna 8 och 9 i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 av den 17 maj 1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitikens⁽²⁾ skall tillämpas i tillämpliga delar.

10. Den berörda medlemsstaten skall till gemenskapen återbetala hela eller en del av de belopp som utbetalats till den som ekonomiskt bidrag från gemenskapen som beviljats enligt punkterna 5 och 6, om det genom de informationskällor som räknas upp i punkt 8 kan fastställas att

- a) de nödvändiga åtgärder som beaktas enligt punkterna 5 och 6
  - i) inte har genomförts, eller
  - ii) inte har genomförts på ett sätt som stämmer överens med de regler och de tidsfrister som fastställs enligt de bestämmelserna eller som krävs enligt de eftersträvade målen, eller
- b) de utbetalda beloppen har använts för andra ändamål än dem för vilka det ekonomiska bidraget beviljats, eller
- c) en situation som den anges i artikel 39 i förordning (EG) nr 1260/1999 upptäcks.

De rättigheter som avses i punkt 7 andra meningen skall fullt ut överföras till den ifrågavarande medlemsstaten med verkan från återbetalningen, i den mån de täcks av denna återbetalning.

Ränta på grund av för sen betalning skall tas ut på belopp som inte har betalats tillbaka i enlighet med bestämmelserna i budgetförordningen och i enlighet med de åtgärder som kommissionen skall vidta enligt förfarandet i artikel 18.

⁽¹⁾ EGT L 161, 26.6.1999, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 160, 26.6.1999, s. 103.

Artikel 24

1. När det gäller orsakerna till förekomsten av den skadegöraren som avses i artikel 22 skall följande gälla:

Kommissionen skall kontrollera om förekomsten av skadegöraren i det berörda området beror på att en eller flera försändelser som medförde skadegöraren transporterades in i området och skall fastställa från vilken eller vilka medlemsstater försändelsen eller försändelserna kom.

Den medlemsstat från vilken den försändelse eller de försändelser som medförde skadegöraren kom, oavsett om det är samma medlemsstat som avses ovan, skall omedelbart underrätta kommissionen, på den senares begäran, om alla detaljer som rör försändelsens eller försändelsernas ursprung och hur ärendet hanteras administrativt inbegripet granskningar, undersökningar och kontroller som föreskrivs i detta direktiv, så att det kan fastställas varför medlemsstaten inte upptäckte att försändelsen eller försändelserna inte var i överensstämmelse med bestämmelserna i detta direktiv. Medlemsstaten skall också på begäran meddela kommissionen om bestämmelseorten för alla andra försändelser som använts från samma ursprungsort eller ursprungsorter under en viss period.

För att komplettera upplysningarna får efter kommissionens bemyndigande utredningar utföras av de experter som avses i artikel 21.

2. De upplysningar som erhålls enligt dessa bestämmelser eller enligt artikel 16.3 skall granskas av kommittén i syfte att upptäcka eventuella rister i gemenskapens växtskyddsregler eller tillämpningen av dem och fastställa åtgärder som kan vidtas för att avhjälpa bristerna.

De upplysningar som avses i punkt 1 skall också användas för att i enlighet med fördragets bestämmelser fastställa om det förhållandet att den bristande överensstämmelsen hos den eller de försändelser som medförde att skadegöraren förekommer i det berörda området inte upptäcktes av den medlemsstat varifrån de kom, berodde på att medlemsstaten inte uppfyllde någon av de skyldigheter som åligger dem enligt fördraget och bestämmelserna i detta direktiv, i synnerhet när det gäller de granskningar som avses i artikel 6 eller de undersökningar som avses i artikel 13.1.

3. När den slutsats som avses i punkt 2 dras om den medlemsstat som avses i artikel 23.1, skall den medlemsstaten inte beviljas ekonomiskt bidrag från gemenskapen, eller, om sådant redan har beviljats, skall detta inte betalas ut eller, om det redan har betalats ut, skall det betalas tillbaka till gemenskapen. I det sistnämnda fallet skall sista stycket i artikel 23.10 gälla.

När den slutsats som avses i punkt 2 dras om en annan medlemsstat, skall gemenskapslagstiftningen tillämpas, under beaktande av andra meningen i artikel 23.7.

Artikel 25

När det gäller det finansiella bidrag som anges i artikel 13.9 skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen anta bestämmelser för undantagsfall när viktiga gemenskapsintressen motiverar ett bidrag från gemenskapen på upp till 70 % av de uppgifter som har ett direkt samband med förbättring av utrustning och lokaler, inom gränserna för de anslag som finns tillgängliga för dessa ändamål och under förutsättning att detta inte påverkar beslut som fattas i enlighet med artikel 23.5 eller 23.6.

Artikel 26

Senast den 20 januari 2002 skall kommissionen granska resultatet av tillämpningen av artikel 13.9 och av artiklarna 22, 23 och 24 och till rådet lämna en rapport som skall åtföljas av nödvändiga ändringsförslag.

Artikel 27

Direktiv 77/93/EEG i dess genom rättsakterna i bilaga VIII, del A ändrade lydelse skall upphöra att gälla, utan att det påverkar medlemsstaternas förpliktelser vad gäller de tidsfrister för genomförande och tillämpning av de direktiv som fastställs i bilaga VIII, del B.

Hänvisningar till det upphävda direktivet skall tolkas som hänvisningar till detta direktiv och skall läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga IX.

Artikel 28

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 29

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 8 maj 2000.

På rådets vägnar

Ordförande

J. PINA MOURA

Sammanfattning av promemorian Ändringar i växtskyddslagen (Ds 2012:38)

Promemorian innehåller förslag som syftar till ett förbättrat genomförande av rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att växtskadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 169, 10.7.2000, s. 1, Celex 32000L0029) och ett förbättrat genomförande de regler som följer av internationella åtaganden genom FAO:s internationella norm för växtskyddsåtgärder nr 15 (ISPM 15) och internationella växtskyddskonventionen (International Plant Protection Convention, IPPC).

I promemorian föreslås vissa ändringar i växtskyddslagen (1972:318) för att uppnå det ovan nämnda syftet. Ändringarna utgörs i huvudsak av att nya bemyndiganden införs i lagen. Ändringarna i växtskyddslagen innebär således bl.a. att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad som avses med växtprodukt enligt växtskyddslagen.

Det föreslås att den myndighet som regeringen bestämmer ska, om det finns särskilda skäl, få meddela föreskrifter och beslut om åtgärder för att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare ska få vidtas även avseende andra växtskadegörare än sådana som anges i föreskrifter. Om det finns synnerliga skäl, ska den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter och beslut om åtgärder för att hindra spridning av växtskadegörare ska få vidtas även avseende andra växtskadegörare än de som anges i föreskrifter. Sådana föreskrifter och beslut ska vara tidsbegränsade.

Det föreslås vidare att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om undersökning av sundhetsintyg för att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare.

I promemorian föreslås även att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om att avlägsna eller ogiltigförklara sundhetsintyg vid brister i sådant intyg samt om användning, behandling eller förstöring och andra liknande åtgärder av växt, växtprodukt eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare vid brister i eller avsaknad av sådant intyg. Vidare ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om användningen av sundhetsintyg. Vid underlåtenhet att fullgöra skyldighet enligt denna bestämmelse ska Jordbruksverket kunna verkställa åtgärden på den försumliges bekostnad. Beslut om åtgärder på grund av brister i eller avsaknad av sundhetsintyg föreslås gälla omedelbart, om inte annat bestämts.

Det föreslås också att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska kunna överlämna till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg som krävs vid förflyttning av växter eller växtprodukter samt meddela föreskrifter om villkor för sådant överlämnande.

Det föreslås att det ska bli möjligt att meddela föreskrifter om egenkontroll. Således föreslås att regeringen eller den myndighet som

regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för företag som för exportändamål använder, producerar eller behandlar växtprodukter av trä som kan hysa växtskadegörare att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll av verksamheten.

I promemorian föreslås slutligen att överträdelse av vissa föreskrifter straffbeläggs. Således straffbeläggs utfärdande av sundhetsintyg utan att uppgiften överlämnats till utfärdaren av regeringen eller den myndighet om regeringen bestämmer samt överträdelse av föreskrifter om villkor för överlämnande av uppgiften att utfärda sundhetsintyg straffbeläggs. Straffskalan ska vara böter. Överträdelser av föreskrifter eller beslut som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om åtgärder vid brister eller avsaknad av sundhetsintyg straffbeläggs. Vidare straffbeläggs överträdelser av beslut eller föreskrifter som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om åtgärder avseende oreglerade växtskadegörare. Straffskalan föreslås vara böter.

I promemorians konsekvensanalys bedöms förslaget om utökade möjligheter att överlämna uppgiften att utfärda sundhetsintyg till företag medföra vissa kostnader för företag får denna behörighet. Det gäller bl.a. kostnader för ansöknings avgift och årlig avgift till Jordbruksverket. När det gäller övriga delar av förslaget bedöms det inte medföra några konsekvenser för företagen eller att dessa inte möjliga att bedöma eftersom föreskrifterna inte är fastställda i detalj.

När det gäller konsekvenserna för berörda myndigheter så bedöms i promemorian att förslaget som möjliggör åtgärder vid avsaknad av eller brister i sundhetsintyg medföra ökade kostnader för Jordbruksverket. När det gäller övriga delar av förslaget bedöms det inte medföra några konsekvenser för berörda myndigheter och domstolar eller försumbara sådana.

Promemorians lagförslag

Härigenom föreskrivs i fråga om växtskyddslagen (1972:318)
dels att 1, 5, 5 a, 7, 7 a, 10 och 11 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 1 a och 6 §§,
dels att 3 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 3 § ska utgå,
dels att rubriken närmast före 4 § ska lyda ”Anmälningssplikt”,
dels att rubrikerna närmast före 1, 1 a och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Inledande bestämmelser

I denna lag *förstås* med
växt: levande växt eller levande
växtedel, inklusive fröer,
växtprodukt: produkt av växt-
ursprung som inte är en växt enligt
denna lag och som *har*

1. karaktär av en råvara,
eller
2. genomgått en enklare bearbet-
ning,

växtskadegörare: art, stam, eller
biotyp av växt, djur eller patogen
som är skadlig för växt, växtodling
eller växtprodukt,

I denna lag *förstås* med
växt: levande växt eller levande
växtedel, inklusive fröer,
växtprodukt: produkt av växt-
ursprung som inte är en växt enligt
denna lag och som *har*

1. karaktär av en råvara, eller
2. genomgått en enklare bearbet-
ning,

växtskadegörare: art, stam, eller
biotyp av växt, djur eller patogen
som är skadlig för växt, växtodling
eller växtprodukt,

Vad som avses med växt enligt
lagen anges närmare i föreskrifter
som meddelas av regeringen eller
den myndighet som regeringen
bestämmer.

Definitioner

1 §

I denna lag *avses* med
växt: levande växt eller levande
växtedel, inklusive fröer,
växtprodukt: produkt av växt-
ursprung som inte är en växt enligt
denna lag och som

1. *har* karaktär av en råvara,
eller
2. *har* genomgått en enklare be-
arbetning,

växtskadegörare: art, stam, eller
biotyp av växt, djur eller patogen
som är skadlig för växt, växtodling
eller växtprodukt,

I denna lag *avses* med
växt: levande växt eller levande
växtedel, inklusive fröer,
växtprodukt: produkt av växt-
ursprung som inte är en växt enligt
denna lag och som

1. *har* karaktär av en råvara,
eller
2. *har* genomgått en enklare
bearbetning,

växtskadegörare: art, stam, eller
biotyp av växt, djur eller patogen
som är skadlig för växt, växtodling
eller växtprodukt,

Vad som avses med växt *och*
växtprodukt enligt lagen anges
närmare i föreskrifter som med-
delas av regeringen eller den myn-
dighet som regeringen bestämmer.

Tillämpningsområde

1 a §

Åtgärder enligt denna lag får vidtas i fråga om växtskadegörare vilka anges i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Sådana föreskrifter får meddelas endast när det gäller växtskadegörare som allvarligt kan skada växter, växtprodukter, växtodlingar, skogar eller annan mark.

Om det finns särskilda skäl får den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter och beslut om åtgärder som avses i 5 § och 5 a § när det gäller andra växtskadegörare än dem som avses i första stycket. Sådana föreskrifter och beslut som avser åtgärder enligt 5 § ska vara tidsbegränsade.

Åtgärder

5 §

För att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare, som omfattas av föreskrift enligt 3 § första stycket, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

1. förelägga fastighetsägare eller nyttjanderättshavare att *vidtaga åtgärd* för bekämpning av växtskadegörare på fastigheten,

2. *förordna* om smittrening av lokal, redskap, transportmedel eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare,

3. *förordna* om smittrening eller förstöring av växt eller växtprodukt eller förpackning till växt eller växtprodukt eller om begränsning i rätten att använda växt eller växtprodukt eller sådan förpackning,

4. förbjuda sådd eller plantering

För att bekämpa och hindra spridning av växtskadegörare får, om de förutsättningar som anges i 1 a § är uppfyllda, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

1. förelägga fastighetsägare eller nyttjanderättshavare att *vidta åtgärder* för bekämpning av växtskadegörare på fastigheten,

2. *besluta* om smittrening av lokaler, redskap, transportmedel eller andra föremål som kan hysa växtskadegörare,

3. *besluta* om smittrening eller förstöring av växter eller växtprodukter eller förpackningar till växter eller växtprodukter eller om begränsning i rätten att använda växter eller växtprodukter eller sådana förpackningar,

4. förbjuda sådd eller plantering

av *växt*,

5. meddela föreskrifter om odling eller skörd av *växt*,

6. förbjuda eller föreskriva villkor för införsel, utförsel eller bortförande, innehav eller annan hantering av *växt*, *växtprodukt*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare,

7. *vidtaga* eller föreskriva annan åtgärd i fråga om enskilds egendom *som finnes oundgängligen påkallad*.

Åtgärd som avses i första stycket 2, 3 eller 7 kan verkställas genom *myndighets* försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlåta till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person att i samband med införsel av växter, växtprodukter, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare besluta om sådana åtgärder som avses i första stycket 1–3. *Sådan överlåtelse* får även avse beslut om förbud eller villkor för införsel av eller bortförande av *växt*, *växtprodukt*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare i enlighet med *vad som anges i* första stycket 6.

av *växter*,

5. meddela föreskrifter om odling eller skörd av *växter*,

6. förbjuda eller föreskriva villkor för införsel, utförsel eller bortförande, innehav eller annan hantering av *växter*, *växtprodukter*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare,

7. *vidta* eller föreskriva *andra nödvändiga åtgärder* i fråga om *enskildas* egendom.

Åtgärder som avses i första stycket 2, 3 eller 7 kan verkställas genom *myndighetens* försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlåta till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person att i samband med införsel av växter, växtprodukter, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare besluta om sådana åtgärder som avses i första stycket 1–3. *Överlåtelsen* får även avse beslut om förbud eller villkor för införsel av eller bortförande av *växter*, *växtprodukter*, växtskadegörare, jord, kompost, gödsel eller annat odlingssubstrat och kulturer av växtskadegörare i enlighet med första stycket 6.

5 a §

För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare *enligt 3 § första stycket* får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer

1. meddela föreskrifter om att den som odlar växter eller handlar med växter eller växtprodukter *skall* anmäla verksamheten till viss myndighet och föra anteckningar

För att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från och kontrollera spridning av växtskadegörare *får, om de förutsättningar som anges i 1 a § är uppfyllda*, regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer

1. meddela föreskrifter om att den som odlar växter eller handlar med växter eller växtprodukter *ska* anmäla verksamheten till viss myndighet och föra anteckningar

om verksamheten,

2. meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning av *växt, växtprodukt*, jord eller annat odlingssubstrat, mark, lokal, transportmedel, förpackning, redskap eller annat föremål som kan hysa växtskadegörare.

Åtgärd som avses i första stycket 2 kan verkställas genom *myndighets* försorg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får till ett enskilt kontrollorgan som är juridisk person överlåta att i enskilda fall besluta om provtagning eller undersökning enligt första stycket 2.

om verksamheten,

2. meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning av *växter, växtprodukter*, jord eller annat odlingssubstrat, mark, *lokaler*, transportmedel, *förpackningar*, redskap eller *andra* föremål som kan hysa växtskadegörare, *samt om undersökning av sundhetsintyg*.

Åtgärder som avses i första stycket 2 kan verkställas genom *myndighetens* försorg.

6 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för företag som för exportändamål använder, producerar eller behandlar växtprodukter av trä som kan hysa växtskadegörare att utöva en egenkontroll av verksamheten som är lämpad efter verksamhetens art.

7 §

Underlåter någon att fullgöra skyldighet som ålagts honom med stöd av 5 §, kan myndigheten låta verkställa åtgärden på den försumliges bekostnad.

Om någon inte fullgör en skyldighet som han eller hon har med stöd av 5 och 7 a §§, kan myndigheten låta verkställa åtgärden på hans eller hennes bekostnad.

7 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sundhetsintyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sundhetsintyg och deras hantering. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om

1. *avlägsnande eller ogiltigförklarande av ett sundhetsintyg om det finns brister i intyget, och*
2. *användning, behandling eller*

förstöring och andra liknande åtgärder av växter, växtprodukter eller andra föremål som kan hysa växtskadegörare om det finns brister i eller om det saknas ett sundhetsintyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att utfärda *sådant* sundhetsintyg som krävs vid handel med växter eller växtprodukter eller *vid utförsel* av växter eller växtprodukter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till en juridisk person att utfärda sundhetsintyg som krävs vid handel med växter eller växtprodukter eller *förflyttning* av växter eller växtprodukter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för ett överlämnande som avses i andra stycket.

10 §

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. inte gör anmälan enligt 4 §,
2. inte följer ett föreläggande eller bryter mot en föreskrift eller ett förbud som har meddelats med stöd av 5, 5 a, eller 7 a §, eller
3. åsidosätter skyldighet enligt 6 §.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. inte gör anmälan enligt 4 §,
2. inte följer ett föreläggande eller bryter mot en föreskrift eller ett förbud som har meddelats med stöd av 5, 5 a, eller 7 a §,
3. åsidosätter *en* skyldighet enligt 6 §, *eller*
4. *utfärdar sundhetsintyg utan att ha fått uppgiften överlämnad till sig enligt 7 a § andra stycket.*

11 §

Statens jordbruksverks beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett enskilt kontrollorgan. Jordbruksverket för det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett enskilt kontrollorgan.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som har meddelats med stöd av 5, 5 a eller 7 § gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

Beslut som har meddelats med stöd av 5, 5 a, 7 eller 7 a § första stycket gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

Bilaga 3

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttrande över förslagen i promemorian inkommit från Hovrätten över Skåne och Blekinge, Malmö tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Förvaltningsrätten i Jönköping, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, SWEDAC, Kommerskollegium, Tullverket, Ekonomistyrningsverket, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk, Livsmedelsverket, Sveriges lantbruksuniversitet, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Tillväxtverket, Regelrådet, Svensk Handel, LRF Skogsägarna, LRF GRO-Gröna näringens riksorganisation, Svensk Fjärrvärme, Skogsindustrierna, BRO – Blomsterbranschens Riksorganisation, Förbundet Sveriges hamnar.

Åtta har inte besvarat remissen; nämligen Exportrådet, Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Näringslivets Regelnämnd, Li-Livsmedelsföretagen, Parebo-Licencierade Pallreparatörers Riksorganisation, Transportgruppen och Transportindustriförbundet.